

PA DEJAS CEĻU " 53

1980. g. augustā

PDC 53

Paldies par vēstulēm un kartiņām!

Pagājušā numurā pārsteidzos teikdams, ka finansiālās problēmas ir atrisinātas, jo LAAJ KF turpinās savu pabalstu. Pabalsts tagad ir saņemts, bet tas ir tikai \$550 no ALTDK vadītājas lūgtā un LAAJ budžetā paredzētā \$1000. \$450 atskaitīts, jo to mēs saņemšot no PBLA KF. Pabalsts ir apmēram \$1.80 katram tautas deju dejotājam Austrālijā. Lūdzām \$3.30. Tomēr, kā Olivers, turpinam prasīt vēl. Nākošā LAAJ KF sēde ir 5. augustā. Ziņošu rezultātus.

Skaitot centus un domājot par žurnāla turpmāko izdošanu ir skaidrs, ka ļoti svarīgi mūsu atbalstītāji ir tie nedaudzie cilvēki, kas maksā pilnu cenu par žurnālu. Paldies, mīļie abonenti! Bez jums nākotne būtu vēl drūmāka! Protams, ka būtu labi, ja abonentu skaitu varētu paaugstināt. Bet kā to panākt? Ja Jūs žurnālu saņemat par brīvu (no dēla vai meitas) varbūt Jūs varētu atļauties \$A8 gadā, lai saņemtu privāteksemplāru. Varbūt Jums ir kāds draugs, kam Jūs varētu uzdāvināt pirmā gada abonementu. Varbūt Jums ir draugi ārzemēs, kam Jūs gribētu parādīt šejienes latviešu aktivitāti. Liels abonentu skaits, protams, arī pārliecinātu naudas kungus, ka žurnāls ir „vērtīgs”.

No Amerikas vēl nav nekādu ziņu par sadarbību ar PBLA deju nozari. Tomēr no Anglijas ir ziņas par Kamoliņa 30 gadu jubileju. Ceru, ka ziņas no Anglijas turpināsies.

Interesants bet sērīgs atradums bija *Ulubeles* 5. numurs. Jaunā redaktora cerības pārspiežam citur šinī žurnālā. Gandrīz gribēju to drukāt šeit bez komentāra. Laiki maz mainījušies.

Turpiniet sūtīt vēstules, kartiņas un naudu.

Juris Ruņģis

Redaktors	Juris Ruņģis
Techniskais redaktors	Jānis Dūselis
Saimnieciskās daļas vadītāja	Anna Majoriņa
IAJAA pārstāve	Māra Rozīte
Pārstāve Melburnā	Ināra Zemītis
Pārstāve Adelaidē	Maruta Smita
Redakcijas locekļi	Andris Kariks, Kārlis Paegle, Valda Paegle, Brigita Strode, Lauma Treimane
	*
Vākus darinājusi	Dace Bobeta
	*

Viena gada abonements (6 numuri) maksā \$A8.00 Austrālijā, un Ārzemēs pa lēno pastu.

*

Sludinājumi maksā
1 lapaspuse - \$A20.00
½ lapaspuse - \$A10.00
¼ lapaspuse - \$A 5.00

*

Iepriekšējie numuri dabūjami pret pasta izmaksu.

*

Naudas pārvedumi un čeki izrakstāmi Austrālijas dolāros uz ALTDK vārdu.

Redakcijai piesūtītie izdevumi Jaunā Gaita, Labietis, ELJA Informācija, Rūgtais Apīnis, Vēja Zvani, Zīle

Ar vārdu, segvārdu vai iniciāļiem parakstīti raksti ne vienmēr atbilst redakcijas viedoklim.

PA DEJAS CEĻU 53
1980. g. augustā
izdod

Austrālijas latviešu tautas deju kopas

PA DEJAS CEĻU 53
August, 1980
published by

Australian Latvian Folk Dancing Group

Adrese: 21 Margaret St, ROSEVILLE, NSW 2069, Australia

MATERIĀLI PDC 54 IESNIEDZAMI LĪDZ 15. SEPTEMBRIM.

5. V.L.J.K.

4p

5. vispasaules latviešu jaunatnes kongresa rīcības komitejas priekšsēdis Kārlis Kangeris redakcijai piesūtījis rakstu *Par 5. VLJK rīkošanu - kulises un aizkulises*, kā arī šī raksta rediģētu verziju, kas iespiesta *ELJA Informācijā* 90. Raksti izsūtīti no Minsteres 13. jūlijā. Rakstu garums un vēlā ierašanās nedotu iespēju tos pilnībā ievietot šīnī žurnālā, bet arī to saturs un nesavaldīgā valoda paceļ vairāk jautājumus nekā atbild. Bez K. Kangeris raksta EI 90 ir arī O. Roziša *Atbilde J. Ritumam* (sāsinātā verzija AL 1538 ar J. Rituma atbildi Rozišim), Valža Labinska (*ELJA* priekšsēdis) *LSDSP 5. VLJK rīkošana un Mārtiņa Būmaņa Atbilde striķīšu raustītājam*. Teinteresēti lasītāji var saņemt šo rakstukopijas piesūtot redakcijai pašadresētu aploksni ar 28¢ pastmarku. Derētu arī izlasīt J. Rituma rakstu AL 1530 - *Kongress būs - bet kur?*, lai būtu lietas kursā.

Nav šaubu, ka ar 5. VLJK bija problēmas no paša sākuma. To bija paredzēts rīkot Austrālijā, bet LJAA 1979. g. Adelaides pilnsapulcē nolēma atteikties no rīkošanas. Tanī laikā daudzi jaunieši bija Gotlandē. Par atteikšanos maz runāts - kāpēc cerēt, ka 6. VLJK varētu sarīkot Austrālijā?

5. VLJK rīcības komiteja radusies dīvainos apstākļos. K. Kangeris raksta: „Līdz 1979. g. oktobrim interesi iesaistīties rīcības komitejā bija izrādījuši A. Zemītis, K. Kangeris, M. Būmanis un V. Zaļkalns. Lēma (*ELJA* valde), ka šīm personām būtu steidzīgi jāsasazinas un jāsaistāda rīcības komiteja". Pirmie trīs izveidoja pagaidu rīcības komiteju 1979. g. novembrī, ko 1980. g. janvārī apstiprināja *ELJA* valde. V. Zaļkalns palika *ELJA* Skandināvijas nodaļas 5. VLJK pārstāvis, bet nav valdē. 1980. g. februārī rīcības komitejai *ELJA* vēl apstiprināja Andreju Neimani. *ELJA*'i paredzētā piektā vieta rīcības komitejā nav pildīta, jo „daudzi ir aicināti, pat atkārtoti, bet maz ir bijuši nācēji.”

Domstarpības un nesaprašanās rīkotājiem ar citām apvienībām un atsevišķām personām sākušās jau no paša sākuma, bet sevišķi uzplaukušas pēc K. Kangeris domām, š. g. februārī. Problēma ir ļoti komplicēta un to nevar viegli izskaidrot vai atrisināt. Galvenais atklātais strīds ir par kongresa norises vietu, bet svarīgākais ir O. Roziša plānotais „kultūras seminārs” pēc kongresa. Kangeris apgalvo, ka rīcības komitejai nav nekādu darīšanu ar semināra rīkošanu, bet Rozišis apgalvo, ka rīkojas ar komitejas ziņu un piekrišanu. Ir arī strīdi par M. Būmani kā rīcības komitejas locekli.

ELJA un tās 5. VLJK komitejas locekļi pastāv uz to, ka viņi ir vienīgie, kas var noteikt kongresa rīkošanas vietu. *ALJA* un *LNJAK* izsakās par Gotlandi un noraida Florefu. *ELJA* ir par Florefu, tāpat arī *LJAA*, bet *DALJA* nav izteikusies. Citu apvienību pārstāvji 5. VLJK rīcības komitejā ir: *ALJA* - Jānis Kancāns, *LNJAK* - Karina Mierīpa, *LJAA* - Aldis Putniņš un *DALJA* - Guntars Gedulis.

ELJA pārstāvji rīcības komitejā ir nodevuši ultimatu, ka, ja nesāpems plašu atbalstu līdz 14. jūlijam, tad atteiksies no amatiem un nodos 5. VLJK rīkošanu *ELJA* pilnsapulces lemsānai š. g. 26. jūlijā, Straumēnos, Anglijā.

Visiem jauniešiem Austrālijā vajadzētu iepazīties ar šiem jautājumiem, lai prātīgi varētu tos pārrunāt sanāksmēs, *LJAA* sēdēs un pilnsapulcēs. Tas ir svarīgi nākotnei. Ceram nākošā PDC sniegt Alža Putniņa pārskatu par visu šo lietu ar jaunākām ziņām.

Beidzamās ziņas (1980. g. 22. jūlijā) - Aldis Putniņš ziņo, ka *LNJAK* nav apstiprinājusi rīcības komiteju, tāpēc *ELJA* pārstāvji atteikušies no amatiem un 5. VLJK nākotne ir *ELJA* pilnsapulces rokās.

30.KD PERTĀ

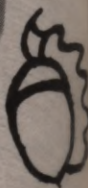
Pērkontis dūcinās
visu šo vasariņ!

Hokeja laukumā
zem ozola ?....

Varbūt....

30.KD TAUTAS DEJU UZVEDUMS

(No 2. un 3. apkārtrakstā)

1. Dalību pieteikušas sekojošas kopas -

Pērkonītis - 10 pāri (varbūt + 2 pāri)
Rota - 12 pāri
Daugavieši/Sakta - 4 pāri (varbūt + 2 pāri)
Jautrais pāris - 8 pāri
Auseklītis - 12 pāri + 2 meitenes
Sprigulītis - 9 pāri + 3 meitenes
Ritenītis - 8 pāri
Senatne - 3 pāri
Jandalipš - 6 pāri
Sprīdītis - 5 pāri
Kopā 77 pāri + 5 meitenes (varbūt + 4 pāri).

Pastalnieki nepiedalīsies un Dienvidnieki vēl nav atbildējuši.

2. Pāru dejas būs Alsungietis, Andziņš, Garais dancis, Mazais kamoliņš, Pērkondeja, Jandalipš, Brālītis un māsiņa, Saulīte un Plaukstiņdeja. Visi dejos pāru dejas.

3. Etnografiskās dejas (galvenokārt no Zilās grāmatas) dejos vairākos dārziņos.

Tukuma kadriļa (8p) - Rota, Ritenītis, Jautrais pāris, Pērkonītis
Ritenītis (7p dārziņos) - Auseklītis, Sprigulītis, Jandalipš
Lancets (8p) - Sprigulītis, Rota, Pērkonītis, Auseklītis
Jautrais pāris (8p gatve) - Jandalipš, Jautrais pāris, Ritenītis, Auseklītis
Māgais dancis (3p) - Daugavieši/Sakta, Senatne
Vecpuišu deja (2 puiši + 4 meitas) - Daugavieši/Sakta, Senatne.

4. Visas kopas dejos sekojošas četrpāru dejas

Jautrā vija (Zilā grāmatā ir kļūda - paskaidrojums sekos)
Kamoliņdeja.

5. Solo dejas ir pieteikušas tikai dažas kopas (noteiktais termiņš bija 1. jūlijs) -

Pērkonītis - 8 pāru Pērkonītis
Daugavieši/Sakta - pamata ideja: liepas un ozoli
Sprigulīša un Jautrā pāra puiši - puišu deja
Sprigulīša un Jautrā pāra meitas - meitu deja
Auseklītis - 8 pāru deja Cimdu pāris

6. Apavi. Hokeja laukumam vēlāk šogad uzliks jaunu „astro-turf” virsmu un dejotājiem būtu jāvelk kurpes bez augstiem papēžiem. Meitenēm jau nevajadzētu būt kurpēm ar augstiem papēžiem, bet puišiem būtu jāuzmanās ar zābakiem!

7. Fotografijas. Programmas grāmatiņas vajadzībām lūdzu atsūtiet fotografijas līdz 1. septembrim.

8. Apmešanās. Ja dejotājiem vai vadītājiem ir jāgādā apmešanās vietas Kultūras dienu laikā, lūdzu rakstīt

Māra Pelša un Anna Plūce
40 Blencowe St
WEST LEEDERVILLE, W.A. 6007.

9. Tautas deju uzvedums un mēģinājumi -

izrāde - pirmdien, 29. decembrī plkst. 20.00
mēģinājumi - svētdien, 28. decembrī no plkst.
9.00 - 13.00
pirmdien, 29. decembrī no plkst.
9.00 - 13.00.

Abi mēģinājumi un izrāde W.A.I.T. hokeja laukumā.

Apkūlības - pēc uzveduma, Latviešu centra telpās, 60 Cleaver Tce, BELMONT.

Visu labu!
Andra Kīna un
Jānis Vucēns

LATVIEŠU VALODA UN TAUTAS DEJAS

(Piezīmes M. Zandberga rakstam PDC 52)

Juris Ruņģis

Mārtiņš Zandbergs, ELJA valdes uzdevumā, uzrakstījis atklātu vēstuli, ko piesūtījis vairākām deju kopām un ko arī publicēja PDC 52.

Protams, ka latviešu valodas nelietošana ir problēma, bet apšaubu Zandberga doto iemeslu un minēto atrisinājumu. Viljemstaunas kongresa rezolūcija (nr III, visas publicētas PDC 43) ir apsveicama, jo tā pievērš uzmanību ļoti aktuālai problēmai, kaut gan beidzamais teikums par dziesmu svētku komitejām un tautas deju kopām netrāpa mērķī.

Pirmais konstatējums, ka jaunieši nerunā latviski, jo viņi grib izlikties svarīgi, sabiedrībai (kādai?) pieņemami un "iekšā" ir tik nepareizs šejienes apstākļiem, ka jābrīnas vai tiešām Vācijas (varbūt arī Amerikas) latviešu jaunieši ir tik savādāki. Svarīgākie faktori latviešu valodas nelietošanā ir slinkums, nemākulība, kauns un pieklājība.

Katrs jauniešs ir kādreiz sarunājies ar otru latvieti mītnes zemes valodā. Cik bieži un kādos apstākļos atkarājas no individa. Minēto faktoru svarīgums un to mijiedarbība, protams, arī mainīsies starp individiem un būs atkarīgs no apstākļiem. Minēšu tikai dažus piemērus.

a) **SLINKUMS** - noteikti svarīgākais iemesls, vairakumam vienmēr un dažiem kādreiz. Ir nenoliedzams, ka tiklīdz bērns, mītnes zemē, sāk iet skolā un tāpēc pavada vairāk kā 50% no savas dzīves runājot kādu svešvalodu, viņam jāpieliek vairāk pūļu, lai turpinātu runāt latviski. Mācīšanās procesā viņam palīdz ģimene, latviešu grāmatas un varbūt latviešu skola. Tomēr cīņa ir ļoti nevienāda. Ģimenei, sevišķi bez vecākiem, ir grūti sacensties ar plašo skolas draugu pulku, izvēle grāmatās ir tik nevienāda, latviešu skolā var pavadīt tikai dažas stundas nedēļā. Tomēr tas ir slinkums, kas parādās, kad bērns ir nostādīts šo izvēļu priekšā. Tas ir slinkums, kas turpinās vēlāk, kad nevar atrast latvisko vārdu - varbūt runājot par skolu vai darbu. Tas ir slinkums, kas atļauj aizbildināties - "Bet visi jau tā dara!". Galvenokārt tas ir slinkums, kas nosaka darīt to, kas ir vieglāk.

b) **NEMĀKULĪBA** - pa lielākai daļai nāk no slinkuma, bet dažreiz no citiem apstākļiem, kā piemēram, vecākiem, kas negrib bērnus vai jauniešus apgrūtināt.

c) **KAUNS** - rodas no nemākulības un ir svarīgs padsmītnieku gados. Jauniešs nevar rādīt savu neveiksmi un kļūmes, tāpēc iet vieglu ceļu. Daudzi, kas paliek latviešu sabiedrībā, vēlos padsmītos un agros divdesmitos gados vēlas pārvarēt slinkumu un nemākulību. Tas izdodas sekmīgi, jo pieeja ir pozitīva, nāk no paša izvēles, ne ģimenes vai citu spiešanas. Daži toties neizaug no padsmītnieku nedrošības.

d) **PIEKLĀJĪBA** - patiesi faktors tikai ļoti reti gadījumos un parasti lietots kā attaisnojums slinkumam: "Es atbildēju tā, kā ar mani runāja". Parasta parādība ir arī ka lielāka grupā viens sāk runāt pazīstamo svešvalodu, visi seko. Lai šo tendenci pārvarētu, vajaga vairākus, neiespaidoti turpinās runāt latviski. Nedrošību lietas komplikēt ar problēmām, rodas, kad daži nelatvieši ir iesaistīti (latviešu grupā.)

"Lielākie farsī mūsu trimdā ir dziesmu svētku tautas deju lieluzvedumi" saka Zandbergs. Tas ir dramatiski, bet par to varētu strīdēties. Māju, ka ir arī lielāki farsī, bet tā ir perfrāze, nīga gaume. Pašlaik par to nerunājam. Latviešu valodas nelietošana ģērbtuvēs un mēģinājumos dziesmu svētku tautas deju lieluzvedumos ir noteikti negatīva parādība, kas ir sasniesusi epidemiskas proporcijas un ko vajadzētu apkarot ar visiem līdzekļiem. Tomēr pirms tam jādamies cīņā derētu apskatīt, kas īsti ir vainīgs. Vai tās ir tautas dejas, vai tie ir lieluzvedumi, jeb vai tie ir dziesmu svētku Domāju, ka svarīgākais tomēr ir dziesmu svētku, jo tie saveļ kopā daudz jauniešu, kas tad apņem minēto faktoru dēļ nerunā latviski. Tautas dejām un lieluzvedumiem šeit nav nekāda nopelna, jo līdzīgas parādības ir mūsu skolu skautu un gaidu pulciņos, un citās aktivitātēs, kas pulcē lielāku skaitu jauniešu.

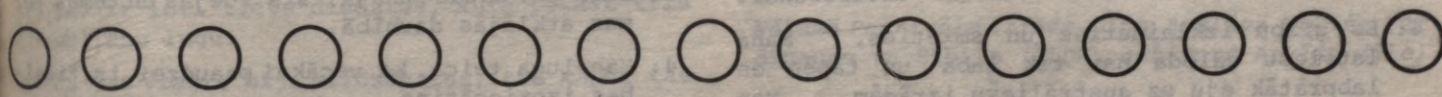
Viljemstaunas rezolūcijas beigās iesaka cības komitejām pieņemt tikai tādas tautas dejas kopas, kuru sarunu valoda ir latviešu valoda. Nu labi, bet ko tas nozīmē? Vai komitejai jāīpaši sargā, kas noklausīsies individuāli un tiklīdz dzirdēs svešvalodu izmetīs grēkotāja kopas dejotājus? Šādos apstākļos neviena kopa nevarētu piedalīties. No otras puses, ja tas nozīmē, ka nepieņems tādas kopas pirms lieluzveduma deklarēs, ka viņu grupā oficiālā sarunu valoda ir kāda svešvaloda, nezina nevienu kopu, kas būtu izslēdzama.

Tautas deju kopas nav vainīgākas kā citas jauniešu grupas latviešu valodas nelietošanā, bet bieži tās ir lielākas, piesaista vislielāko variāciju jauniešus un arī bieži ir visredzamākās vietās. Es redzu nepieciešamu aktivitāti trīs līmeņos.

a) **KOPAS GRUPĀS** - Kad tautas deju kopas sanāk kopā, piemēram, dziesmu svētkos, kultūras dienās, jubilejās, sadancošanās - lielās vai mazās - vienīgā valoda visiem paziņojumiem, publiskiem norādījumiem un paskaidrojumiem var būt tikai latviešu valoda. Šim noteikumam nevar būt nekādu izņēmumu. „Skaidrības dēļ dažiem” nedrīkst pievienot tulkotus publiskus paskaidrojumus vai rakstiskus norādījumus.

b) **INDIVIDUĀLAS KOPAS** - Latviešu tautas dejas vajadzētu mācīt tikai latviešu valodā. Ja kopā ir atsevišķi cilvēki, kas latviski nesaprot, viņiem var palīdzēt ar rokas norādījumiem un biežu vārdu atkārtošanu (pa labi, pa kreisi, elkošos, galops utt). Vajadzīgo žestu un vārdu krājums ir ļoti mazs. Vajadzētu rīkot vadītāju kursus un seminārus, lai pārrunātu šādas problēmas un jauniem vadītājiem dotu atbalstu un ļoti nepieciešamo pašapziņu.

c) **INDIVIDUĀLI** - Katram dejojotājam, ne tikai vadītājam, vajadzētu visos mēģinājumos, uzvedumos utt runāt tikai latviski. Zinu, cik grūti ir turpināt runāt latviski, ja kāds nepārtraukti runā kādu citu valodu. Tomēr tas nav neiespējami. Ja vairāk individu mēģinātu runāt tikai latviski, visiem ar laiku paliktu vieglāk. Atcerēsimies kāpēc nākam kopā un atzīsim to, ka ja zaudējam valodu, tad zaudējam visu.

DZEJA

VALDA LIEPIŅA

* * *

Šonakt Vecrīgā snieg.

Snieg.

Snieg viduslaiku Rīgā ...

Doma laukumā iet mūks

Un sludina, ka prieks

ir ciešanas ...

Aizgājēju ēnas garām slīd

Un nīcībā to acis vid.

Mūks saka -

Prieks ir ciešanas.

Bet ticība ir cita.

Aust gaisma Domā laukumā,

Gaist murgi, rēgi,

Nāk viduslaikos rīts.

Vien sniegš vairs nesnieg

Bet krīt. Ar cerību.

Bez cerības.

Ir Vecrīgā rīts.

DZIMTENE

Savandīta atvilktne
starp tūkstots lupatām
un vecām vēstulēm
es ieraudzīju spoguļi
ar ieplīsušu stiklu

nedaudz nolobījies sudrabs
vidū brūni sarkans traips
un seja
(mana? seja)
traips ar izplūdūšām malām

salā apkārt lietu okeāns
aiz krēslu vilpiem
skāpju bangām
durvju kliegzieniņiem (o! kaijas)
kaut kur ir liela zeme
krasts

turp lido savāds putns
(manas domas)
un sabrūk
uz pusēm pārplēsts putns
ir tikai gaļa
(smejieties, ja varat).

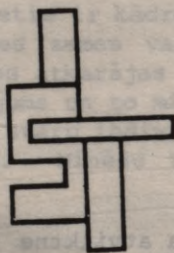
20. TEĀTRU FESTIVĀLS

KAMĒR FERDINANDS UN SIBILA VIESOJĀS PIE BEZKAUNĪGAJIEM VEČIEM, KAMĪNĀ KLUSU DZIEDĀJA VĒJŠ

Pieci dažāda vecuma latvieši pārrunā 20. Austrālijas latviešu teātru festivālu

Vispirms centamies noskaidrot, kāpēc šie pieci cilvēki apmeklēja latviešu teātra izrādes, un ko viņi no tām sagaida?

- 1: Kas par jautājumu! Es vienkārši eju, jo esmu vienmēr gājis.
- 2: Es esmu daudz savtīgāks, jo gribu caur teātri tuvāk iepazīt sevi; gribu, ka teātris mani izglīto.
- 3: Man latvietība ir svarīga, es jūtu to kā savas latvietības pienākumu, apmeklēt latviešu teātra izrādes. Es jūtu, ka latviešu teātris mums svarīgs latviešu valodas uzturēšanai.
- 4: Es gribu izklaidēties un smieties. Mana latviešu valoda nav tik laba un tāpēc es labprātāk eju uz austrāliešu izrādēm. Man vislabāk patīk filmas.
- 5: Es eju, jo mamma liek man iet.

Pirmā Festivāla izrāde bija Anšlāva Eglīša Bezkaunīgie veči (SLT, režisore Lija Veikina). Lugu Anšlāvs Eglītis dramatisējis no sava 1968. gadā izdotā romāna. Pirmizrāde 1970. gadā.

- 1: Šī lugā ar ironisku smaidu aplūkoja mūsu trimdas sabiedrības absurditātes un problēmas.
- 2: Man likās, ka luga nemaz nebija nopietni ņemama. Ko viņa teica? Ka vecākās paaudzes vīriešiem beigās izrādās taisnība visos jautājumos, ka vidējai paaudzei klāsies labi, ja tā neaizrausies ar patstāvīgu domāšanu finanšiālos jautājumos, un ka jaunākā paaudze ir vienkārši dumja, jo tā aizraujas ar mītnes zemju izvirtībām. Vienīgais glābiņš tai ir nogriezt matus un iestāties augstskolā!
- 1: Tu neesi sapratis Eglīša satīru!
- 2: Ko Eglītis satirizē? Trimdas latviešu aizraušanos ar naudu? Tiesa, katram tēlam nauda likās centrālā problēma. Bet vai tā tiešām būtu trimdas sabiedrības absurdākā parādība vai vislielākā problēma?

- 3: Man nebija skaidrs, ko lugā teica, jo Eglītis mēģināja par daudz pateikt. Romānā to var atļauties, bet luga cieta no tā; tā izplūda, un uz beigām zaudēja daļu publikas uzmanības. Līdz ar paaudžu raksturojumiem, Eglītis arī apskatīja mūsu dažu trimdinieku kavēšanos romantiskā pagātnē, kas aizkavē viņu darbos šanos tagadnē.

- 2: Lugā par daudz runāja, šīs idejas un temas par maz atklājās darbībā.

- 4: Man luga teica, ka vecākai paaudzei ir tiesības izpriecāties.

- 5: Veciem vīriem vajaga zvejot jūrā un kāpt kalnos. Viņi bieži piedzeras.

- 3: Ar to dzeršanu ir interesanti. Izrādēs tie vajaga uzstreipulot kādam dzērajam, un tūlīt publika zviēdz. Tā ir lēta komēdija.

- 4: Bet latvieši daudz dzer.

- 2: Vai nav laiks beigt par to uzjautrināties, un sākt prasīt kamdēļ?

- 1: Par to jau Eglītis būs domājis. Tur jau ir tā lieta, ka Eglītis lika visiem pasmieties par pašu vājībām. Katram tika sava daļa.

- 3: Manuprāt izrādi traucēja tas pats, kas lugu par daudz visa kā.

- 2: Tas izpaudās skatuves iekārtā. Lai gan potenciāli labs atrisinājums bija atrasts 24 skatu gludai noritēšanai uz skatuves, tur tomēr vēl bija vairākas nederīgas, neskaistas un negaumīgas sastāvdaļas. Tā kā tie drūmie debesskrāpji, tas neveiklais papes koks, tas musturotais starpaizkars un Laukmaņa dzīvokļa neizteiksmīgā un trūcīgā iekārta. Tas viss traucēja kopiespaidu.

- 1: Mani vienīgi tie dziedātāji traucēja.

- 3: Dziesmu izvēle bija neapmierinoša: ziņģes, tautas dziesmas un nez kas vēl, kas nesaderēja kopā hipiju izpildījumā.

- 1: Bet nevar noliegt, ka publikai izrāde patika. Tik liela un sajūsmināta publika ilgi nav redzēta.

- 2: Jā, Eglītis savu publiku pazīst.

- 5: Kā tā laiva varēja kustēties?

Otrā Festivāla izrāde bija Miervalža Bumbiera luga Viesis (ALTA, režisors - autors).

- 1: Varbūt luga ko teica citiem skatītājiem, bet tā to nepateica pietiekami skaļi vai skaidri, lai es to varētu uztvert.
- 2: Izrāde, tāpat kā luga pati, bija neskaidra un lempīga.
- 3: Es pieņemu, ka autora tema bija: mums jā-klausa mūsu sirdsapziņai.
- 2: Tas ir ļoti tievs dziedziņš, kurā pakārt trīs cēlienu lugu.
- 4: Ja tas viesis bija sirdsapziņa, tad kāpēc tas nāca ar diviem tukšiem koferiem?
- 1: Varbūt tur bija dziļi slēpta simbolika!
- 3: Intrīgas lugās parasti publika ir lielā sa-sprindzinātībā un ziņkārībā par to, kas no-tiks tālāk. Šoreiz man bija pilnīgi vien-alga. Viss, kas risinājās uz skatuves likās neizdomāts un neapdomāts.
- 1: Man bija tāds iespaids, ka aktieri paši arī nesaprata, ko viņi dara uz skatuves.
- 4: Es domāju, ka kaut kas interesants sāksies ar to bučošanos, bet pēkšņi kļuva tumšs.
- 2: Visa izrāde palika tumšā. Es nevarēju sa-prast, kāpēc izrādei bija jānotiek puskrēslā, it sevišķi skatoties no temas dziedziņa vie-dokļa, ka sirdsapziņa apskaidro šos tumšos un grēku pilnos pilsoņus, tad ar viesu iera-šanos, gaismai būtu vajadzējis kļūt gaišākai, lēnām uzaust.
- 3: Dekorācijas arī bija nabadzīgas un bez fantā-zijas izveidotas.
- 5: Man šitā izrāde patika, jo starpbrīži bija garāki par izrādi.

Nākamais Festivāla notikums bija teatrālais Disko vakars.

- 1: Par pārsteigumu, jauks vakars. Tur bija visiem ko priecāties, kā jauniem, tā veciem.
- 2: Mūzika bija piemērota tempā un skaļumā.
- 3: Mani ausu bungādiņi to labi pārdzīvoja.
- 4: Gaismas un bildes uz sienām bija fantastiskas.
- 3: Mani uzjautrināja režisoru dancināšana.
- 1: Tas teātris gan bija mazliet plāns.
- 5: Man gāja vēl plānāk, jo man bija jāpaliek mājās.

Nākamā Festivāla izrādē bija Anšlāva Eglīša Fer-dinands un Sibila (PLDK, režisors Arvīds Zīle).

- 2: Juris Valters (Archīvs XIX) raksta, ka „Tā ir ne tikai Eglīša labākā luga, bet tās temu sintezē, valodas kontrasti un stilistisko elementu attīstība padara to par robežlugu.”
- 3: Ja drīkstētu lietot vērtējumus labs un labāks, tad noteikti tā ir labākā luga par lugu Bez-kaunīgie veči.
- 2: Neteiksim labaka luga, bet varbūt mērķtiecī-gāk uzbūvēta, ar skaidrāk un pilnīgāk izvei-dotajiem raksturojumiem. Luga pati koncen-trētāka un idejiski asāka.
- 4: Bet ko luga teica?
- 3: Lugā redzam trimdas trīssturi: Lelle, nedzī-va, nodzīvota pagātne un Sibila, Lelles pret-stats, tagadne, ikdiena. Abas mīl Ferdinan-du. Ferdinanda mīlestībā atdzīvina Lelli, bet kad Sibila ierodas, Lelle kļūst atkal nedzīva.
- 2: Pagātne nevar pastāvēt tagadnē.
- 3: Un Hilmans un Namzinis izgaismo šo temu no vecākās paaudzes viedokļa. Hilmans, pret-statā Ferdinandam, nodarbojas ar Lelles ārējo formu.
- 2: Līdzīgi mūsu tautiskuma ārešķību mīlētājiem.
- 1: Un Namzinis Rīgā Lelli mīlēja, bet trimdā to vairs nepazīst.
- 2: Lugu var arī saprast ārpus mūsu trimdas ana-lizes viedokļa. Tā runā vairākos līmeņos.
- 4: Kad skatījos izrādi, es lugu nesapratu, tagad vairāk saprotu. Kāpēc programmā nebija īsi raksti par visām izrādēm? Tas palīdzētu jaunākiem skatītājiem.

2: Inscinējums bija ļoti krāšņs un bagāts. Man patika tā vitālitate un enerģija. Bija prieks redzēt, ka režisors bija piestrādājis pie aktieru tēlošanas stila. Caur skaidri iezīmētu, bet ļoti izteiksmīgu stilizētu tēlošanu, viņš bija uzbūris abstraktu, bet tai pašā laikā ticamu pasauli.

3: Diemžēl, viņš nebija tik cītīgi piestrādājis pie valodas. Aktieru valodas kļūmes mani reizēm atsvešināja no izrādes.

1: Bet mūsu vecajiem aktieriem bieži sametas valoda, kur nu vēl jaunajiem.

3: Tas ir žēl, bet tomēr neattaisnojami.

2: Vienīgais režisora risks, kas neizdevās, bija tā garā tulkotā dziesma, ko dziedāja Hilmanis.

4: Man daudz kas izrādē likās salkans un sentimentāls, tā kā tā dziedāšana un dejošana. Es tādus jauniešus nepazīstu, es nevarēju viņu problēmās iejusties. Tā izrāde bija domāta vecīšiem, ne jauniešiem.

2: Es jutos pacilāts pēc izrādes, un neesmu vēl vecītis. Bet varbūt tev taisnība. Varbūt tie tēli ir tikai kā Eglītis iedomājas jaunatni, ne kāda tā tiešām ir.

3: Veca vīra jaunatnes ilūzija.

5: Tā lelle bija skaista, bet kā viņa varēja tik ilgi uz vietas nostāvēt?

Pēdējā Festivāla izrādē bija Harija Gulbja Kamīnā kļuvis dziedātājs (ALT, režisors Gustavs Grauds). Luga godalgota lugu konkursā, pirmizrāde Drāmas teātrī, 1976. g. sezonā.

1: Nu, kas te bija - nodrāztais mīlas trīsstūris. Redzējām ilgus gadus laulātu pāri, kam nav vairs nekā kopēja, ierodas jaunāka sieviete, aizdedzina kamīnu, un darīts! Bērns klāt, bet tēvs nositās auto katastrofā.

2: Es daudz simpatiskāk uztvēru lugu. Tiesa, lugas darbība bija skopa, bet iekšējās darbības netrūka. Caur ikdienišķām situācijām un smalki niansētiem dialogiem, autors ieurbās divu cilvēku irstošā pasaulē. Luga bija pilna pārdomu par dzīvi un cilvēku attiecībām.

3: Gulbis ir spējīgs cilvēku novērotājs, un savus tēlus spēj ticami izveidot.

1: Es atradu, ka lugā nebija kāpinājuma, jo tēlu emociju skala bija ļoti šaura.

3: Kas inscinējumam palēnināja tempu bija atkārtotā atgriešanās pie statiskās atmiņu epizodes. Tumsa pirms un pēc šīm epizodēm atdalīja tās pārāk no citiem lugas skatiem, un daļai nojauca lugas kāpinājumu. Tas bija trūkums izrādē, nevis lugā.

4: Bet kāpēc tas kamīns bija tik svarīgs?

2: Kamīns bija lugas centrālā iztēles glezna. Kamīnā glīti sakrautas pagales. Uz āru izskatās labi, tā pat kā Armina un Brigitas attiecības, bet kamīnā uguns nedeg. Bez šīs savstarpējās siltuma grūti sadzīvot. Laura ierāda kā kamīnu iedegt, bet Armins baidās ar tukšām rokām sākt jaunu dzīvi. Bet kad saņemamas un grib kā kamīns liesmot, ir par vēlu.

3: No tā viedokļa, bija žēl, ka kamīns bija tik neuzkrītoši novietots uz skatuves.

2: Būtu pieticis ar kamīnu vien. Tā ir tā māja, ko Armins tik ilgi un ar tādām grūtībām bija cēlis - glīti sakrautas pagales.

1: Bet tad jau arī tās klavieres būtu svarīgas, jo tās Brigītai būtu tāds pats simbols, kā tā māja Arminam.

3: Un varēja iztikt bez visiem tiem gaumīgajiem plauktiem un sienām, un lampām un kas tur vēl viss nebija.

2: Tie zābaki un lakati arī bija sīks traucējums.

1: Tomēr, ar visu to, luga bija nospiedoša.

3: Visnospiedošākais bija tas, ka tiek norādīts, ka nākamā paudze, respektīvi Brigitas dēls, varētu ceļot to pašu ceļu.

5: Kāpēc izrādē tas vējš dūca kamīnā?

Pēdējais Festivāla notikums bija žurijas komisijas lēmumu pasludināšana, un izrāžu un aktieru apbalvošana.

2: Lai gan mūsu Oskaru izdalīšana nenorit ar tādu stilu un vērienu, kā Amerikā slaveno filmu Oskaru pasniegšanā, šis feinomens mūsu teātru festivālu ietvaros balstās uz līdzīgi nepatīkamiem un neattaisnojamiem pamatiem. Kā var salīdzināt viena aktiera sniegumu ar otru, kāds labums nāk no aktieru vērtēšanas?

4: Es domāju, ka apbalvošana rada atmosfairu un dzīvāku interesi publikā.

3: Varbūt nākamo Festivālu organizētājiem būtu vērts pārsvērt Mīnas Luces programmas grāmatā izteikto priekšlikumu: „Nez, kā būtu, ja ansamblī iepriekš nezinātu, par ko ik gadus „Paijas” piešķir. Tās varētu kādreiz dot par dekorācijām, oriģinālāko lugu izvēli, lielāko ansamblī, skaidrāko dikciju utt.”

1: Es vienmēr ar interesi gaidu šo Oskaru pasniegšanu. Būtu interesanti, ja publika caur nobalsošanu, varētu piešķirt kādu balvu.

5: Kas tie par auskariem?

7. KANADAS LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI

TAUTAS DEJU KOMITEJAS 2. APKĀRTRAKSTS

1980. g. Jāpos

SVEIKI DEJAS DRAUGI!

Nu jau visiem pavasara darbi būs galā, bet rudens darbi vēl lielā gabalā, tātad mazliet brīvāks laiks. Šajos vasaras mēnešos tad nu jānokārto dažas ļoti svarīgas lietas. Vispirms par tautas dejām Toronto dziesmu svētkos. Kopš 1. apkārtraksta izsūtīšanas klāt vēl ir nākušas sekojošas kopas: Sv. Katarinu *Jandals*, Indianapolis *Jautrais pāris*, Ņujorkas *Trejdeksnis*, Losandželosas *Pērkonītis*, Montrealas *Dzirnaviņas*, Denveras *Virpulītis*, Hamiltonas skolas deju kopa, Toronto *Vecais Diždancis*, Detroitas *Auseklītis*, Montrealas *Ačkups*, Otavas *Ritenītis*, Ņudžersijas *Zaglītis*, Filadelfijas *Dzirkstele* un Grandrapīdu *Liesma*. Līdz šim ir pieteiktas 23 tautas deju kopas, kopā 267 pāri.

JAUNDEJU SKATE

Jaundeju skatei līdz šim ir pieteiktas 22 jaundejas, kas līdzšinējās dziesmu svētku skatēs vēl nav dejotas. Lai garantētu jaundeju uzņemšanu izvērtēšanai, pilnīgiem jaundeju aprakstiem jābūt iesūtītiem līdz 1980. g. 31. jūlijam. Jaundeju izvērtēšanas kolēģijā ar 31. jūliju sāks darboties Skaidrīte Darius, Laimdota Morusa, Juris Ruņģis, Lidiya Zariņa un koordinācijas darbu ir uzņēmusies Anda Kukse.

Jūsu ievērībai atkārtojam 1. apkārtrakstā minētās prasības Jaundeju aprakstiem.

1. Aprakstiem jābūt pilnīgiem, mašīnrakstā, 88 tautas deju aprakstu veidā (zīmējumi un figūras seko attiecīgā apraksta daļai, ne apraksta beigās).

2. Mūzikas melodijai jābūt izrakstītai atsevišķi un arī iespēlētai lentā vai kasetē, pilnā garumā un vēlāmā ātrumā.

3. Jaundeju choreografijas var iesūtīt arī choreografi, kas pašreiz aktīvi nevienā deju kopā nepiedalās, bet vēlas strādāt latvisku jaundeju radīšanā.

Tā kā deju lieluzveduma un sacensību norisē vēl notiek dažādas maiņas, tad par šiem sarīkojumiem Jums ziņosim nākošajā apkārtrakstā.

P.S. *Tautas deju seminārs* notiks Garezerā no 10. līdz 17. augustam. Lidiya Zariņa ir izveidojusi ļoti plašu un interesantu programmu, kura varētu interesēt kā iesācējiem, tā arī pieredzējušiem tautas deju kopu vadītājiem.

ULUBELE

... Turpmāk žurnāls iznāks kārtīgi ik 2 mēnešos reizi (janv.-febr., marts-apr., maijs-jūn., jūl.-aug., sept.-okt., nov.-dec.), bet ja būs nepieciešamā sabiedrības atsaucība un event. palsti, tad arī biežāk.

Lai mūsu jaunatnei nebūtu jālasa t. s. „komiki” un kā Kanadā jāliek tie sārta, uzaicinu visus tautiešus, vecākus, pašus jauniešus, arī trimdas skolas, draudžu padomes un organizācijas nākt man talkā un kopīgiem spēkiem palīdzēt šo vērtīgo izdevumu izveidot par tādu, kas patiktu katrai latviskai mājai un ģimenei.

Jo sevišķi lūdzu skolas biedrus no bij. valsts Jelgavas skolotāju institūta u. c. kollēģas at-

balstīt mani šai ziņā, populārizējot *Ulubeli* un vācot abonentus.

Žurnāla materiālais stāvoklis pagaidām neatļauj maksāt honorārus par rakstiem un zīmējumiem, bet ceru, ka rakstnieki, skolotāji un paši jaunieši arī bez tā redakcijai piesūtīs savus darbus.

Andr. Ozoliņš

Izvilks no „pašu jauniešu žurnāla” Ulubele 6. nra ievadraksta, 1953. g. martā/aprīlī. Raksta stils un tematika atgādina PDC redaktora ievadrakstus. Tomēr Ulubelei nebija lemts pārvarēt finansiālās grūtības un materiālu trūkumu, un tā 7. nrs bija arī beidzamais.

KAMOLIŅA 30 GADI

ES MĀCĒJU Danci Vest LĪKUMIŅU LĪKUMIEM

Zenta Blezura

Foto Roberts Casko (Ciaško)

Ļoti sekmīgi ir bijuši *Kamolipšs* pirmie dejas soļi, ka šogad *Kamolipšs* 3. maijā svinēja 30 gadu jubileju.

1950. g. janvārī nodibinājās tautas deju kopa *Kamolipšs*. Jaunieši, kas veidoja pirmo sastāvu nāca no Latvijas, tekoši runāja latviski un piekopa paražas, kas pauda latvisko garu. Dejotāji pirmo reizi piedalījās 1951. g. Londonā rīkotajos Dziesmu svētkos, kur tautas deju sacensībās *Kamolipšs* ieguva pirmo vietu. 1952. g. deju kopa pievienojās DVF Lidsas (Leeds) nodaļai. Ar deju un tautas tērpu demonstrējumiem *Kamolipšs* piedalījās pašu un angļu sabiedriskajos sarīkojumos, starptautiskās deju sacensībās Anglijā un ārzemēs, kā arī vairākos televīzijas raidījumos.

1956. g. kopa devās uz Īriju; 1957. g. piedalījās ELJAS 4. kongresā Etlingenā, Vācijā; 1958. g. Sicīlijā, pārvedot mājās Itālijas finanču ministra dāvāto kausu. 1959. g. dejoja vairākās vietās Vācijā - DV salidojumā Ludvigsburgā, Karlsruhē, Etlingenā, Memingenā, Lengsvišā, Berchtesgadenā, Štutgartē un Insulas veco ļaužu mītnē.

1960. g. kopa dejoja Eiropas latviešu jaunatnes kongresā Geteborgā, Zviedrijā, un ciemojās pie zviedru dejotājiem Burosā.

Kopas sastāvā notika pārmaiņas, un vecākie gados vairs nepēma tik aktīvu dalību, un viņu vietā stājās jaunieši. Jaunie dejotāji nāca no Lidsas latviešu skolas un *Auseklīša*. 1958. g. nodibinātais *Auseklītis* ir bērnu deju kopa, kurai *Kamolipšs* uzpēmās „krusttēva” pienākumus.

Kopa pēmusi dalību visos Anglijas latviešu tautas deju lieluzvedumos, ELJAS (Eiropas latviešu jaunatnes apvienības) tautas seminārā, Anglijas latviešu jaunatnes svētkos, dažādās DV jubilejās un 3. Globālo DV dienu sarīkojumā 1976. g. Londonā, Jāņu sarīkojumos, visās Anglijas latviešu dziesmu dienās un Eiropas latviešu dziesmu svētkos - Hamburgā, Hanoverā, Ķelnē, Londonā. Šis ir tikai mazs ieskats kopas izdarībās latviešu vidū. Būtu pieminams, ka Ei-

ropas dziesmu svētkos Hamburgā, 1964. g., *Kamolipšu* atzina par labāk tērpto tautas deju kopu.

Latviešu publika no dejukopām sāka pieprasīt programmu, kurā bez dejām arī būtu mūsu tautas tradīcijas un paražas. Tā ar 1965. g. *Kamolipšs* uzsāka jaunu izrādes veidu, savienojot tautas dejas, dziesmas un paražas vienā tēlojumā. Viena no pirmajām šāda veida izrādēm bija *Mūža godi* - kristības, vedības un vāķēšana. 1969. g. kopa Lieldienās uzveda *Mikali*.

1963. g. kopa viesojās „Vīru salā” (Isle of Man); 1964. un 1965. g. piedalījās Ziemeļanglijas BBC televīzijas raidījumos *Barn Dance*.

1971. g. 1. maijā Lidsas pirmās koklētāju *Dziesmu rota* - 5 taūtu meitu sastāvā - rīkoja savu pirmo atklāto sarīkojumu pašu mājās DV namā. Koklētāju kopa bija dibināta 1968. gadā. Šo arī iesākās koklētāju līdzdalība *Kamolipšs* 1975. g. bija pirmais priekšnesums televīzijā.

Kamolipšs arī bija Vācijas turnejā ar 32 dejotājiem. 1953. g. jūlijā deju kopa piedalījās slavenajās „Starptautiskās Llangollenas mūzikas sacensībās” Velsā. Tur *Kamolipšs* pirmo reizi sastapās ar noteiktām etnografiskām prasībām kādas uzstādīja Žūrijas komisija dejotājiem. Kopa sāka pievērst lielāku uzmanību pareizai tautas tērpu valkāšanai. Vadoties no etnografiskiem norādījumiem, puīšiem vispirms uzšuvu Ventspils, vēlāk Nīcas un Kuldīgas tautas tērpus. Tā *Kamolipšs* kļuva par pirmo deju kopu, kas sāka valkāt garo goda tērpu un zābakus. Meitas pašas sev gatavoja Bārtas, Augšzemes un Alsungas tērpus. 1960. g. puīši iegādājās cepures, 1964. g. meitas varēja lepoties ar villainām.

Kamolipšs turpina katru otro gadu piedalīties starptautiskajās sacensībās Llangollena, Velsā, kur arī koklētāji ir 2 reizes ieguvuši godalgas.

Kamolipšs, latviešu tautas tradīcijas kopā un ar tām iepriecinādami cittautiešus, ir arī bijuši ievietoti daudzās cittautu avīzēs. 1978. g. 20. jūlijā BBC North televīzija pārraidīja *Imogo mundi* programmā *Kamolipša* koklētājus.

1. rindā no kr.: Isabelle Dāle, Indra Jefimova, Aida Rulle, Stephanie Arrantonian; 2. r. no kr.: Ārija un Biruta Jefimovas, Anda Gabare, Valerie Pūle, Inta Gosta, Margarieta Pipistrelli; 3. r. no kr.: Erika Vilipsone, Rita Jefimova, Ilga Mieriņa - Kamoliņa ilggadīgā vadītāja, Brigita Blezura, Lolita Gulbe, Aina Lēruma, Maija Andersone; 4. r. no kr.: Margons un Ingrida Budes, Māris Andersons, Māris Pūlis, Ivārs Galdiņš, Andrējs Šmits, Egons Andersons; 5. r. no kr.: Roberts Brenners, Pēters Bude, Roģeris Dāle, Ivārs Muravskis, Andrējs Durvards, Ian Jones un Arnolds Dāle

Bijām Kamoliņa 25 gadu jubilejas lielajā atcerē, kad „vecie dejotāji” kopai dāvināja speciāli gatavotu karogu, tad arī piedalījās lielākais skaits koklētāju - 13. Bet kopas 20 gadu atcerē bija dots pārskats un dalībnieku vārdi, kuri 20 gadu posmā pēmuši vai ņem dalību. Skaits bija 106.

Kamoliņu dziesmas un dejas tagad galvenokārt pavada ar akordeonu vai koklēm, bet ir arī lietota stabule, vijole, ermoņika un trejdeksnis.

Kamoliņa kopā pēdējo gadu posmos ir bijuši 25 dalībnieki, kam vēl klāt būtu jāpieskaita visi „aizkulišu” darbinieki - jauniešu vecāki, labvēļi un agrākie dejotāji, kuri reizēm uzstājās, ja programma to prasa. Kamoliņa ģimenes sastāvs ir ļoti liels.

Katru gadu notiek ap 40 mēģinājumi, nemaz nerunājot par pašu uzstāšanos.

Deju kopu Kamoliņš vada Ilga Mieriņa. Dejas apmāca Māris Pūlis, un koklētājus Raimonds Dāle. Patreizējā valdē vēl darbojas Mārtiņš Dāle, Ints Gosts, Brigita Blezura, Arnolds Dāle un Pēters Bude.

Ieskatīsimies tikai šī gada veikumos.

Š. g. 19. janvārī Kamoliņš DVF Lidsas nodaļas namā rīkoja 30 gadu jubilejas atceri kopā ar bijušiem dalībniekiem, dejotāju vecākiem un labvēļiem. Ēriks un Jānis Vilipsoni, ilggadīgie dalībnieki, krāsudiapozitīvos pārstaigāja Kamoliņa gaitas no pirmajiem gadiem līdz šim laikam. Tosta runu teica Valdis Pūlis.

24. janvārī Kamoliņa dejotāji ar koklētājiem bija aicināti sniegt priekšnesumus Starptautiskajā sarīkojumā Lidsā. Atmīpai no Lidsas latviešiem Kamoliņš pasniedza pilsētas vecākajam grāmatu par Latviju.

27. janvārī Kamoliņa koklētāji kopā ar Lidsas latviešu skolniekiem piedalījās DVF Lidsas latviešu skolas Draudzīgā aicinājuma atcerē, kas notika nodaļas namā.

Kamoliņa koklētāji bija ievietoti Lidsas (2.2.80) angļu avīzē.

1. martā Kamoliņa dejotāji un koklētāji bija aicināti piedalīties Lidsas universitātes Sadlera zālē rīkotajā vairāku tautību deju un mūzikas sarīkojumā. Sarīkojums bija pulcinājis ap 800 apmeklētāju.

4. martā *Kamolīpa* dejotāji bija atkal aicināti piedalīties Lidsas universitātes rīkotā skotu gadskārtējā ballē. Noslēgumā sirsnīgā sadraudzībā *Kamolīpa* dejotāji mācījās skotu dejas, bet skotiem bija jāmācās latviešu.

28. martā *Kamolīpu* aicināja uzstāties Pudsejas pilsētas vecākā ballē pilsētas namā, kur bija vairāk kā 600 aicinātu viesu, to starpā vairāku citu pilsētu vecākie un sabiedriskie darbinieki no plašas apkārtnes.

Lidsas pilsētas galva Kristīne Tomasa savā pieņemšanā bija aicinājusi ap 500 viesu uz saviesīgu vakaru, kur viņa kā pārsteigumu viesiem stādīja priekšā *Kamolīpu*. Noslēgumā dejotāji lūdza mājas māti, un arī pārējos piecu citu pilsētu galvas un viesus piedalīties Tūdaliņ, tagadiņ dejā.

Kamolīpa deju apmācītājs Māris Pūlis iepazīnies pirms pāris gadiem ar angļu sabiedrisko darbinieci Tjudor (Tudor) kundzi, un viņa, būdama sajūsmināta par mūsu tautas dejām, ir palīdzējusi *Kamolīpam* uzņemt sakarus ar angļu sabiedrību. Toties aicinājumi piedalīties Lidsas universitātē ir nākuši ar kādas *Kamolīpa* dalībnieces starpniecību, kura tur studē.

19. aprīlī *Kamolīpš* bija aicināts sniegt priekšnesumus Straumēnos.

29. aprīlī Lidsas pilsētas vecākā aicināja Lidsas latviešus uz pieņemšanu pilsētas namā. Bija ap 100 latviešu un *Kamolīpš* arī dejoja.

DVF Lidsas nodaļas latviešu tautas deju kolektīva *Kamolīpš* 3. maijā rīkoja 30 gadu jubilejas sarakojumu Poļu klubā, kuru atklāja kopas ilggadīgā vadītāja Ilga Mierīņa. Pēc ta sekoja divu skatos uzvedums, kura dejas un dziesmas ar pateicējas Ingrīdas Budes papildinājumiem, skatītājus noveda *Pavasara pasakā*. Uzveduma pasākuma un dekorācijas, kā vienmēr, bija veikusi Ēriņa Vilipsone, celdama no latviešu tautas pūra senatniskos dārgumus. ... Vienai mātei (Rita Jefimova) bija trīs meitas (Ārija un Biruta Jefimovas, Marija Andersone), kuras visas cerēja uz bagātu baltās dēļu (Māris Andersons).

Ganiņu deja

Meitas dejo Sprēdējiņas

Ganos dejoja ganiņi un arāji (Arnolds Dāle, Andrējs Durvards, Ivārs Galdiņš, Ian Jones, Andrējs Šmits) ar ganītēm (Isabelle Dāle, Stephanie Arrantoonian, Indra Jefimova, Aina Lēruma, Aida Rulle) un mājas meitām (Inta Costa, Lolita Gulbe, Margarieta Pipistrelli).

Pastarīte ar māsām paslepus noskatās garām jājušos bajārus (Pēters Bude, Roberts Brenners, Rogeris Dāle, Ivārs Muravskis). Bagātais bajāra dēls atrod Pastarītes ziedošanu ūsiņam - prievīti.

Māsas zīlē, kuras dabūs bajāra dēlu, un par lielu sašutumu lielajām māsām, laimējās Pastarītei. Visas ņemas ar pūra pielocīšanu. Tautām ierodoties, māte cerēja laist tautās lielās meitas. Tomēr mātes nodoms neizdodas, jo bajāra dēls atradis birzē prievīti un meklē darinātāju - Pastarīti.

Pavasara pasakas mūzikālo pavadījumu un apdari bija veicis Raimonds Dāle. Uzveduma tautas dejas, kā arī dziesmas pavadīja tikai kokļu ansamblis (Raimonds un Brigita Blezura, Anda Gabara, Valerie Pūlis).

Māris Pūlis apmācīja tautas dejas: Ganiņu polka, Jautraviņa, Latgales meiteņu deja, Bāleliņi, Zvejniekdancis, Sprēdējiņas, Rakstītāja, Raibie cimdi, Malējiņa, Zaķaliņš un Saules rotaļa.

Skatuves meistari: Egons Andersons, Margons un Pēteris Budes. Uzvedumu iemūžināja skaņu lentē Jānis Šmits, kā arī vairāki fotografi.

Ļoti daudz bija ieradušies Kamoliņu sveikt 30 gadu darbības atcerē, nododot jubilāram ziedus, aploksnes un dāvanas. Nolasīja arī visus piesūtītos apsveikumus. Fotografēšanai sākoties, viens maziņš puisītis reizēm uzsteidzās uz skatuves meklēt kur palikusi māmiņa.

Tautas dejas

Vakars noslēdzās ar deju un mielastu, kurā bija aicināti līdzdalību ņemt visi apmeklētāji. Neiztrūka jubilejas kliņģeris, tostī un vienas Kamoliņa meičas, iepriekšējās dienas dzimšanas dienas jubilāres, augšā mešana krēslā.

19. JAUNATNES DIENAS

Svinīgi atvēra D.V. nama Jaunatnes istabas durvis.

Laicīgi atklāja mākslas izstādi.

Autogāz atklāšanas koncerts mēģināja svinēt jaunības radošās spējas, mēs uzzinājām, ka Jaunatnes dienas ir zināms veselības risks.

Starp sporta skaņu efektiem un iepriekšējās darbības attaisnošanu jaunatnes darbība Austrālijā spēra lielus jaunus svarīgus cerīgus soļus - nākošgad, Jaunatnes dienu vietā rīkos 1. latviešu jauniešu kongresu Austrālijā.

Ārprātīgā Balle.

Laikam bija viens indivīds, kas nesilāja sirdi.

Izbrāķuma bija vairāki jaunieši ar labiem muskuļiem, netīrām biksēm un bez zābakiem.

Ja rīcības komiteja pa J.D. laiku nedabūja iespēju izliet sviedrus, tad ceturtdienas vakarā to atliedzi- nāja Viktora pirti.

2 x 2 1980

No 1980. g. 31. maija preses ziņojuma

1980. gada *Divreizdivi* nometne, kas notiks no 22. līdz 31. augustam, tuvu pie Battle Creek, Mičiganā, ASV, jau tuvojas. Nometnes rīkotāji veic pēdējos priekšdarbus, sarakstoties ar aicinātiem lektoriem un pieteiktiem dalībniekiem, un noslīpējot nometnes programmu visās detaļās.

Šī gada *Divreizdivi* nometnei ir jau pieteikušies 27 dalībnieki - 17 no Amerikas, 6 no Kana-
das, 2 no Venecuēlas un 1 no Argentinas. Dalīb-
nieki paši izvēlas savas interešu programmas -
tāpat kā citos gados, tā arī šogad populārākās
liekas būt latviešu valodas, tautiskā mantojuma
un vēstures un politikas ievirzes. No projek-
tiem populārākie līdz šim ir tautas dejas un
koris.

LATVIETĪBA DRAUDZĪBA PRIEKŠ

2 x 2 1980 PROGRAMMA

Divreizdivi programma sastāv no vairākām no-
darbībām: ievirzēm (4 stundas dienā), projek-
tiem (2 stundas dienā), koplekcijām, dziedāšanu,
tautas dejām un vakara programmām. Ievirzes un
projektus dalībnieki izvēlas pēc savām intere-
sēm, bet pārējās nodarbības ir visiem dalībnie-
kiem kopīgas.

Šī gada *Divreizdivi* nometnē notiek sešas ie-
virzes: preses un žurnalistikas (vada Laimonis
Zandbergs), literatūras (vada Indra Ancāne),
mūzikas (vada Rita Strautiņa), latviešu valodas
(vada Maira Bundža), tautiskā mantojuma (vada
Māra Andersone) un vēstures un politikas (vada
Andris Aukmanis). Par šo ieviržu paredzētajām
programmām jau plašāk rakstīts 1980. g. 6. marta
Divreizdivi preses ziņojumā.

Projekti šī gada *Divreizdivi* nometnē ir dažāda
rakstura - ir gan tradicionālie "rokdarbu" pro-
jekti, kuros dalībnieki var mācīties kādu lat-
viešu daiļamatniecības nozari, kā piemēram rotu
kalšanu, aušanu, vai latviskas virtuves mākslu,
gan populārie mūzikas un tautas deju projekti.

Šogad arī būs trīs jauna veida projektus.
Pirmais būs pārrunu projekts "Dzīvais latviešs
1980's". Projekta vadītāja Dr Solveiga Mier-
ir plaši pazīstama kā latviešu skolotāju se-
nāru vadītāja un bērnu latviskās audzināšanā
un identitātes pētniece. Šajā projektā Dr Mier-
zīte cer, ka paši dalībnieki savstarpējās pā-
runās atklās savas latviskās audzināšanas labās
un sliktās puses. Viņa cer noskaidrot, kā
jauniešus ir pozitīvi ietekmējis klūt par lat-
viešiem, un arī kas jauniešus atbaida no latvie-
sabiedrības. Dr Miezīte pārrunās piedalīta-
aicinās arī nometnes lektorus, lai tie pastāstītu
kāpēc viņi tik intensīvi nodarbojas latvie-
sabiedrībā vai kultūras darbā - kāds labums viņiem
no tā tiek personīgi, ģimenes dzīvē un profes-
nālā karjerā, un kādas ir latviskās identitātes
saknes, kas viņus dzen turēties pie latviešiem.
Gala mērķis šīm pārrunām dalībnieku un lektor-
starpā būtu dot dalībniekiem vadlīnijas un ied-
jas, kā pašiem ievest latvietību dziļāk savā
dzīvēs - gan pašiem personīgi, gan audzinā-
savus bērnus par latviešiem, gan darbojoties
audzinātājiem latviešu skolās un nometnēs.

Otrais jauna veida projekts būs politiskā
informācijas sagatavošana cittautiešiem. Šis
projektam ir divi mērķi - a) izpētīt labākās
modernās informācijas metodes un sagatavot (pa-
nu nometnes šajā laikā iespējams) efektīvu
informāciju par Latvijas pašreizējo politisko
stāvokli, ko pasniegt cittautiešiem, un b) pa-
plašināt paša projekta dalībnieku zināšanas par
Latvijas pašreizējo politisko situāciju. Dalīb-
nieki varēs sagatavot dažāda veida informāciju
brošūras, plakātus, kā arī skaņu un videolente-
ko varētu dot radio un televīzijas stacijām pā-
raidīšanai vai lietot sarīkojumos, kuros pie-
lās daudz cittautiešu, kā piemēram Ziemeļamerikas
populārajos "etniskos festivālos".

Trešais jaunais projekts saucas "Latviskās
svētku pušķojumi un izstādes". Projekta vad-
tāja ir Sarmīte Vilka, kas ir pazīstama kā lat-
cila rokdarbniece un kas ir vairākkārt vadījusi
tautiskā mantojuma ievirzi *Divreizdivi* nometnēs.
S. Vilka ierosināja šo jauno projektu, jo viņa
ir ievērojusi jauniešos lielu interesi par tu-

kā svinēt latviskus svētkus, kā padarīt, piemēram, Ziemsvētkus ne tikai par reliģiskiem bet arī par latviskiem ģimeņu svētkiem. Projekta dalībnieki iemācīsies latvisko svētku gadskārtu - kādā veidā saistās gada laiki, dabas augsne, un latvisko svētku svinēšanas veidi: kāpēc Jānos lietojam ziedus un Jāņu zāles pušķošanai, bet Ziemsvētkos salmus un eglu zarus. Projekta otrā daļā apskatīs latvisku izstāžu veidošanu. Pie „latviskām izstādēm” domātas latviešu daiļamatniecības un lietišķās mākslas izstādes, gan latviešu, gan cittautiešu publikai. Dalībniekus iepazīstinās ar latviskās lietišķās mākslas nozarēm un principiem, un cerams, kā atšķirt latvisko no nelatviskā, māksliniecisko no nemākslinieciskā. Projektā arī paredzēts apskatīt vispārējus priekšmetu izstāžu iekārtošanas un dekorēšanas principus un citus jautājumus, kā piemēram apdrošināšanu, apsargāšanu pret zādzību un ugunsgrēkiem un kur meklēt un savākt izstāžu materiālus.

Divreizdivi 1980 vadība cer, ka šie trīs projekti dos jaunas idejas un ierosmes, kuras varēs izmantot ne tikai paši dalībnieki, bet arī visa latviešu sabiedrība.

Šogad latviskās virtuves projektu vadīs Liēna Kaugara no Kalamazū. Viņa ir senāk bijusi *Divreizdivi* vadības loka locekle, un viņas vīrs Dr Ģirts Kaugars ir bijis vairāku *Divreizdivi* nometņu vadītājs. Latviskās virtuves projektam, bez tam, kā to vadīs Liēna Kaugarā, būs arī otra priekšrocība: tās notiks atsevišķā virtuvē no nometnes galvenās virtuves, kas nozīmē projektam ērtāku un iespējām plašāku darbību.

Tautas deju projektu vadīs Toronto *Diždanča* vadītājs Zīgis Miezītis. Savā projektā viņš domā iepazīstināt dalībniekus ar latviešu tautas deju raksturīgākām īpašībām un principiem, kā arī ar nepazīstamām tautas dejām. Dalībnieki ar šīm pamatzināšanām tad izmēģinās paši radīt latviskas jaundejas. Zīgis Miezītis ir sevišķi piemērots cilvēks vadīt šādu projektu, jo viņš ir ne tikai ilgi un sekmīgi vadījis Toronto tautas deju kopu *Diždanci*, bet viņa choreogrāfētās jaundejas, no tām pazīstamākās Toronaks un Taču Jāņu deja, ir ieguvušas godalgas jaundeju konkursos, kā arī atsaucību plašākā dejojāju un skatītāju publikā.

Jaunie diriģenti Imants Mežaraups no Filadelfijas un Vizma Maksīņa no Toronto vadīs nometnes kora projektu. Abi šie jaunieši ir bijuši izcili aktīvi savu pilsētu latviešu kora dzīvē, un abi ir pierādījuši savas muzikālās spējas, vadot jaunatnes dziesmu svētku kopkorus. Kora projektā viņi mācīs dalībniekiem latviešu kora dziesmas, gan populāras, gan arī mazāk pazīdētas dziesmas.

Divreizdivi nometnes vadības lokā šogad pirmo reizi piedalās izcila audēja un tautas tērpu speciāliste Mirdza Štrausa. Viņa ir pazīstama gan ar savām austām sienas segām un tautas tērpu atdarinājumiem, gan ar rūpīgi sagatavotiem informatīviem rakstiem par tautas tērpu darināšanu un pareizu valkāšanu, kas parādās regulāri mūsu presē. Štrausa kundze *Divreizdivi* nometnē vadīs rokdarbu un aušanas projektu, un darbosies kā lektore par latvju rakstiem un tautas tērpiem tautiskā mantojuma ievirzē.

Tāpat kā citus gadus, tā arī šogad *Divreizdivi* nometnē būs rotu kalšanas projekts Jura Kļaviņa vadībā. Sava projekta un visas nometnes dalībnieki vienmēr iemīļo Juri Kļaviņu viņa dziļās latvietības dēļ, kas ir pilna ar patriotismu bet reizē arī ar īstu latvisku asprātību un humoru, ko arvien retāk sastopam vecākajā paaudzē un gandrīz nekad jaunākajās paaudzēs.

Vizma Maksīņa un Imants Mežaraups arī būs atbildīgi par nometnes kopējo dziedāšanu, kas dažreiz ir grūts uzdevums. Viena daļa mūsdienu jauniešu nav pieradusi dziedāt un nelabprāt piedalās šajā nodarbībā. Tikai diriģenti ar īstu talantu un dinamismu spēj šos jauniešus ieraut dziesmu priekā, un *Divreizdivi* vadība uzskata, ka Vizma Maksīņa un Imants Mežaraups ir tieši tādi diriģenti.

Divreizdivi nometnē katru gadu, gandrīz jau no pirmās nometnes 1964. gadā, ir bijusi dalībniekiem iespēja iemācīties kokles spēli. Šo projektu šogad mācīs bijušā Montrealas koklētāju daiļrotāju ansambļa vadītāja Rita Strautiņa.

Prievītes, baltais krekls un tautiskums

Mirdza Strausa

Gribēdami būt tautiski brīžam darām jocīgas lietas, kam īsteni nav nekā kopēja ar patreizējām un vēl mazāk ar mūsu senajām parašām.

Jā, esam iesākuši zēnu un vīru ģērbšanos pelēkās biksēs ar baltukreklu un aizsietu prievīti, vai iespraustu saktiņu saukt par „tautisku”. Tas arī nebūtu vēl ļaunākais, ja tikai tā sauktu, jo „tautiskuma” vārdu sprauž daudz un dažādās vietās, bet nepiedodami, ja šo ģērbšanās veidu liek tautas tērpa vietā, un to var redzēt svinīgos sarīkojumos un pat karoga sardzē! Ja nu patreizējam laikmetīgam vīriešu apģērbam daudz sarīkojumos un pat dažos „smalkākos” restorānos ir prasība vilkt svārkus mugurā, vēl neatpema māka sastāvdaļa tā ir bijusi mūsu vīriešu tautas tērpiem. Baltais krekls, izšūts vai neizšūts, ar prievīti vai ar saktiņu, ar pelēkām vai baltām biksēm, ir un paliek tikai krekls, kas uzskatāms par nepilnīgu un pat nepieklājīgu apģērbu goda reizēs. Vienu otru reizi ir dzirdēta naiva attaisnošanās, ka tā jau darot pat dziesmu svētkos. Diemžēl to dara vēl diezgan daudz un dara to tikai tāpēc, ka citi tā dara!

Dažās vietās un pat skolās dažreiz norīko „vienveidības un tautiskuma labad” iet baltajos kreklos, īsti nepadomājot, kāda vajadzība pēc tādās „uniformas” un vienveidības, kas īsteni neatbilst ne tagadējiem, ne senajiem sabiedriskiem pieņemumiem. Ir tautas, kam krekls arī bez svārkiem ir tautas tērps, bet tie savās tautas dejās lec „kazačoku” vai citas savas dejas, kam nav kopēja ar musējām.

Nekas nav iebilstams pret baltajiem krekliem ar prievīti vai saktiņu, ja tos velk kādos bērnu svētkos, zaļumballēs vai citur, kur arī visi pārējie „krekloti”. Ja jau krekls, kāpēc gan ne balts - „krekls paliek krekls”, bet tas ir laikmetīgs tērps un nekā kopējs ar tautas tērpu.

Tukša salmu kulšana ir arī kadreiz dzirdēti strīdi - kas pareizāk, prievīte vai saktiņš? Tas nav tautas tērps, tad nav arī pareizība nepareizības, bet gan tikai paša valkātāja un patika, vai viņam patīk siet prievīti, spraut saktiņu, vai nelikt neko! Mazajai saktiņai vai prievītei nav tādas burvja varas, pieliktas tās baltajam kreklam, to pārveido tautas tērpa līdzvērtīgu. To nevar arī josta, kas apsieta vīriešu biksēm, rada tālruni, kā skaistu jostu var „izjokot” un pat rīt smieklīgu, kad tā kūlājas un lenterējas stāvējām.

Tas ieviesies šī gadu simteņa sākuma gadā, kad tautas tērpa valkāšana bija izzudusi un tā ar to arī zināšanas, kas ir īsts tautas tērps. Nākot „tautiskuma atdzimšanai”, daudzi gribēs būt „tautiski”, bet nezināja, kas ir īsts, ne īsts. Meitas izšuva priekšautus ar tautas dziesmu tekstiem, sēja zīda jostas ap pieri, puīši apbiksēm. Kreklus rotāja ar dažādu krāsu rakstiem, vienalga, vai tie ņemti no cimdu zeķēm vai jostām. Tas laiks bija neziņas meklēšanas laiks, bet paldies arī tam, jo tas laiks ar sirdsdedzi un noveda pie īstas pētniecības godā sāka celt īsto tautas tērpu. Diezgan ilgs laiks jau pagājis no tā, bet dažas kļūmes iesakņojušās kā nezāles nekoptā druvā un nevar un nevaram tās izravēt!

Skaista un gleznaina ir tautas dziesma, kas siena plāvējīgu un baltokreklu, bet tā ir daļa no dienas un darba tērps. „Ēdis vai neēdis, tikai svārki mugurā!” - tas ir sens raksturīgs lepnums, ka svārki ir „goda lieta”. Starp dienas un goda tērpu ir liela atšķirība, tā kā starp grābekli un karoga kātu.

JA JŪS ŠINĪ IZDEVUMĀ ATRODIET KLŪDAS,
LŪDZU ŅEMIET VĒRĀ,
KA TĀS TUR IEVIETOTAS AR NODOMU.

MŪSU ŽURNĀLĀ IR KAUTKAS KATRAM LASĪTĀJAM,
UN DAŽS LABS LASĪTĀJS
VIENMĒR MEKLĒ KLŪDAS.

KUR PALIKA VASARA? II

Linda Ozere

Stokholmā paliku trīs nedēļas. Sevišķi patika vecpilsēta un Skansen - brīvdabas muzejs ar zooloģisko dārzu. Lielāko iespaidu atstāja zviedru jaunieši. Vilcienā un busā stacijās viņi sēdēja, stāvēja, gulēja vai grīļojās dienu un nakti. Tērpušies itkā uniformā - netīrās zilās džīnās ar denima jaku, kļogām kājās un nesukātiem matiem, viņi pavadīja daudz laika ar alus kanniņām rokās. Viņu nebija daudz, bet acīs gan dūrās. Man stāstīja, ka tie esot bezdarbnieki, kuri vai nu nevar atrast darbu, vai to negrib. Katru rītu saulīte parādījās īsu brīdi pirms mākoņi to nomāca un pēcpusdienā lija lietūs. Bija jāiekārtojas tā, lai pilsētu varētu no rīta apskatīt.

Ar vilcienu aizbraucu līdz Kopenhagenai. Braucot pāri jūrai, vilcienu sadalīja divās daļās un uzbrauca uz kuģa. Kopenhagenā pavadīju piecas dienas, pārnakšņojot privātā mājā pie vecas dāmiņas. Sarunu valoda bija pusangliska, pusvāciska. Nezināmu iemeslu dēļ drikstēju tikai vienu reizi iet vannā. Šausmīga sajūta, ka neesi piecas dienas kārtīgi nomazgājies! Kopenhagenā spēlēju turistu - biju vaska muzejā, Benneweis cirkū, Royal Copenhagen porcelāna fabrikā, Carlsberg brūžos un apskatīju Little Mermaid. Man Jensen sudraba darbi vienmēr patikuši un tikai tagad saprotu, cik daudz ir piestrādāts pie katra priekšmeta un kāpēc tik dārgi maksā. Nopirku biezu norvēģu stila adītu jaku, jo nevarēju vairs ciest auksto vēju.

Hamburgā ierados ar divām adresēm. Kad piezvanīju abās vietās, neviena nebija mājās. Stacijā satiku indieti no Londonas. Pavadījām piecas stundas kopā, kamēr beidzot uzzināju, ka biju zvanījusi nepareizu numuru! Ierados pie Jura "Hamburgas latviešu jauniešu hotelī" un kompānijā gājām iedzert krodziņā "Poppenspieler". Hamburgā paliku trīs nedēļas un tai laikā satiku vairākus caurbraucējus - Akačus no Ņujorkas, Rasmu no Melburnas un Ilonu un Sašu, kuri tikai pirms divām nedēļām izbraukuši no Latvijas un dzīvo Brēmenē. Satiku arī vietējos jauniešus un pirmo reizi iepazinos ar Annu. Trešā dienā man parādīja Hamburgas interesantos jūrnieku krodziņus un Reeperbahn-St. Pauli nakts dzīvi. Bijām piecos krodziņos un pēc pirmā šoferis vairs nebija spējīgs braukt. Tā man laimējās (!?) kā vienīgai ar braukšanas atļauju pirmo reizi braukt ielas labā pusē. Tā nēs ar ķengura lēcieniem un lielu koncentrēšanos tikām mājās. To pašu krodziņu tūri atkārtāju Rasmai, Ilonai un Sašam par labu.

Hamburga man bija atpūtas vieta - daudz lasīju, runājos un apciemoju "Poppenspieler". Kad neliela, apskatīju pilsētu. Sevišķi iespaidoja Hamburgas osta, Elbes upe, Alsteres ezers ar parkiem.

Tālāk ceļš veda uz Amsterdamu. No Amsterdamas vislabāk atceros auksto vēju. Mēģināju ātri izskriet tūres - Annes Frankas māju, Van Gogh muzeju, dimanta darbnīcu un modernās mākslas muzeju. Slēpos kino teātros un hotelī, kaut arī istabā bija jācīnās ar odiem. Biju laimīga tikt prom no šīs nežēlīgi aukstās pilsētas.

Nākošais pieturas punkts bija Ķelne. Tur vismaz bija siltāks laiks. Pēc dažām dienām uznāca apnikums un depresija. Vasaras brīvdienas beigušās, mājniece visi strādā, muzeji apskatīti, pilsēta izstaigāta, kļuva vientuļi. Izdomāju braukt ātrāk mājās. Man bija sarunāta slēpošana Austrijā un tāpēc bija jābrauc uz Londonu to atteikt.

Ar vilcienu braucu līdz Ostendei un tad ar kuģīti uz Doveru un tālāk atkal ar vilcienu. Londonā ierados pie Andra "Ealing komuna", kur vairāki latviešu jaunieši dzīvo kopā. 24 dienas Londonā redzēju tikai Londonas torni. Pārējo laiku pavadīju iepērkoties, teātros un vietējā "Granville" krodziņā. Jutos kā mājās. Biju iedomājusies, ka Austrālijā nekas daudz nav palicis no angļu iespaida. Tā nav. Grūti izskaidrot - tomēr līdzību ir daudz. Laiks bija kā parasts Anglijā - apmācies. Nopirku mēteli.

Būs tomēr solījumu jālauž. Šoreiz nevaru stāstījumu nobeigt. Ir vēl dažas vietas, ko apskatīt Vācijā un tad uz Bombeju un Manilu. Būs vēl jāturpina nākamā PDC.

BĒRĪTIS

Choreografija: Skaidrīte Darius

Deja rakstīta uzvedumam *Mičošana* - 1977. gadā Sidnejas Operas namā

Deja neierobežotam dejotāju skaitam; balstās uz divpāru grupējumiem. Līdz 7. tūrei pāri kopā dejo abu pāru meitas un viņām aizmugurē dejo viņu pāru puisi.

Solis: palēciena solis un galopa solis.

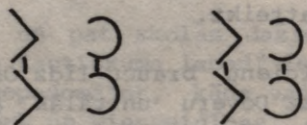
Puišu roku stāvoklis: ja nav minēts savādāk, rokas tur viduklī pie jostas ar īkšķi aiz jostas.

Izejas stāvoklis: dejotāji stāv aplī, abas pāru meitas sapēmušās parastā aptvērienā, abi pāru puisi sapēmušies vaļējā vidukļa un plecu aptvērienā, izņemot to, ka abu puisi iekšējās rokas ir vidukļa aptvērienā (1. zīm.).

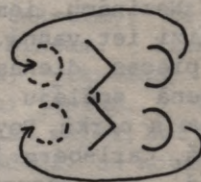
1. tūre

1 - 2 t. Ar 4 palēciena soļiem visi dejo pa dejas ceļu.

3 - 4 t. Abas meitas atlaiž sadotās rokas, ieliek tās sānos un griežoties uz ārpusi aizdejo aiz saviem puisiem un atkal sapemas iepriekš minētā aptvērienā. Puiši pa to laiku izpilda 4 palēciena soļus uz vietas (2. zīm.).

1. zīm.

2. zīm.

5 - 6 t. Atkārtoti 1 - 2 t. aprakstīto darbību.

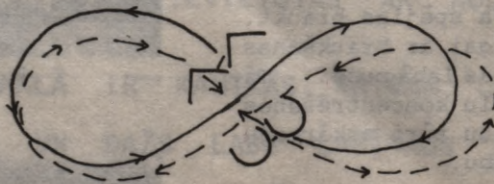
7 - 8 t. Puiši atlaiž sadotās rokas un aizdejo meitām aiz muguras. Meitas pa to laiku dejo 3 palēciena soļus uz vietas, un ar 4. palēcieni, grieždamās ar skatu viena pret otru, izveido ar saviem puisiem dārziņu.

9 - 12 t. Ar galopa soļiem griež dārziņu pa dejas ceļu.

13 - 16 t. Ar galopa soļiem griež dārziņu pret dejas ceļu.

2. tūre

1 - 8 t. Puiši ar paceltām sadotām iekšējām rokām izveido vārtus, meitas sadodas vaļējā vidukļa aptvērienā un dodas cauri puisi vārtiem un, virzoties no centra uz āru, griež astotnieku. Puiši, tiklīdz kā meitas ir izlīdušas caur vārtiem, sapemas vaļējā vidukļa aptvērienā un arī griež astotnieku, sākot to uz centra pusi (3. zīm.).

3. zīm.

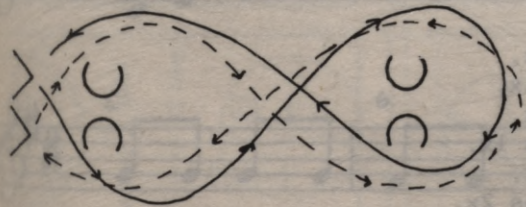
- 9 - 10 t. Pirmais puisis, sākot ar kreiso kāju, dejo galopā uz centru. Otrais puisis, sākot ar labo kāju, dejo galopā uz āru. Meitas griežas labos elkoņos.
- 11 - 12 t. Abi puisi dejo galopā atpakaļ uz savām vietām. Meitas turpina griezties labos elkoņos.
- 13 - 16 t. Puiši atkārtο 9 - 12 t. aprakstīto darbību. Meitas griežas kreisos elkoņos.

3. tūre

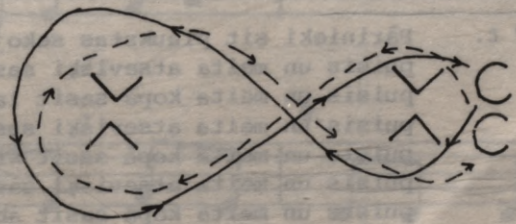
- 1 - 8 t. Abi puisi atsevišķi griež astotnieku ap savām un nākamajām priekšā stāvošajām meitām (4. zīm.). Meitas pa to laiku vidukļa un plecu aptvērienā dejo palēciena soļus uz vietas.
- 9 - 16 t. Atkārtο 1. tūres 9 - 16 t. aprakstīto darbību.

4. tūre

- 1 - 8 t. Abas meitas, rokas pie brunčiem, griež astotnieku ap saviem un nākamajiem aizmugurē stāvošajiem puisiem (5. zīm.). Puiši pa to laiku vidukļa un plecu aptvērienā dejo palēciena soļus uz vietas.
- 9 - 16 t. Atkārtο 2. tūres 9 - 16 t. aprakstīto darbību.

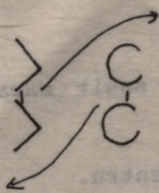
4. zīm.

5. zīm.

5. tūre

- 1 - 8 t. Abi puisi sapēmušies vaļējā vidukļa un plecu aptvērienā, un tāpat arī meitas, un visi griež lielo viju; puisi pāros pa dejas ceļu un meitas pāros pret dejas ceļu (6. zīm.). Satiekoties ar piekto pretīmnākošo pāri (skaitot savējo kā pirmo), iekšējie dejojāji sadodas iekšējo roku elkoņos un iztaisa pusapgriezieni, un tad
- 9 - 16 t. viju griež pretējos virzienos, tā pāriniekiem nonākot atpakaļ savās vietās.

6. zīm.

6. tūre

Kā meitu, tā puišu pāris ir tanī pašā aptvērienā, kā 5. tūrē.

1 - 2 t. Puišu pāris dejo 4 palēciena soļus uz centru.

3 - 4 t. Puišu pāris dejo atmuguriski 4 palēciena soļus atpakaļ.

Meitas pa šo laiku pāri apgriežas 2x uz vietas (pret dejas ceļu virzienā).

5 - 8 t. Tagad meitu pāris dejo uz centru un atpakaļ, un puišu pāris griežas 2x uz vietas (pret dejas ceļu virzienā).

9 - 16 t. Atkārti 1 - 8 t. aprakstīto darbību.

7. tūre

No šīs tūres sākot, pāra puisis dejo kopā ar savu meitu. 1. puisis dodas pie 1. meitas, 2. meita dodas pie 2. puīša.

1 - 4 t. Pāri griežas labos elkošos.

5 - 8 t. Pāri griežas kreisos elkošos.

Pāriem griežoties, aplis ir mazliet zig-zag formātā, jo pirmie pāri ir vairāk aplī iekšpusē, bet otrie pāri ir vairāk ārmaļā. Tas ir vajadzīgs, lai pāriem būtu vairāk vietas, kur griezties, bet 8 t. visiem jāiegriežas pareizā vietā aplī tā, ka puīši ir ar skatu uz āru, un viņu pāru meitas ir viņiem pretī ar skatu uz centru.

9 - 12 t. Pārinieki sit plaukstas sekojoši:
puisis un meita atsevišķi sāsīt plaukstas 1x,
puisis un meita kopā sāsīt labās plaukstas 1x,
puisis un meita atsevišķi sāsīt plaukstas 1x,
puisis un meita kopā sāsīt kreisās plaukstas 1x,
puisis un meita atsevišķi sāsīt plaukstas 2x,
puisis un meita kopā sāsīt abu roku plaukstas 2x.

13 - 16 t. Atkārti 9 - 12 t. aprakstīto darbību.

8. tūre

1 - 2 t. Puisis apņem savu meitu slēgtā vidukļa un plecu aptvērienā un, meitai virzoties atmuguriski, abi dejo 3 palēciena soļus no centra uz āru, uz 4. soļa abiem palēcoties taisnā ar abām kājām.

3 - 4 t. Atkārti to pašu, turpinot arvien vēl virzīties uz āru.

5 - 8 t. Atkārti 1 - 4 t. aprakstīto darbību, tikai tagad, puīšim dejojot atmuguriski, pāris virzās no āra uz centru.

9 - 10 t. Pāris pagriežas dejas ceļa virzienā (puisis ar skatu pa dejas ceļu) un dejo 4 galopa soļus no centra uz āru.

11 - 12 t. Puisis un meita atsevišķi 2x sāsīt savas plaukstas un tad sāsīt kopā abu roku plaukstas 2x.

13 - 14 t. Pāris dejo 4 galopa soļus uz centru.

15 - 16 t. Atkārti 11 - 12 t. aprakstīto darbību.

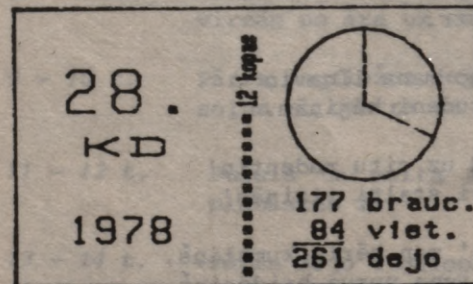
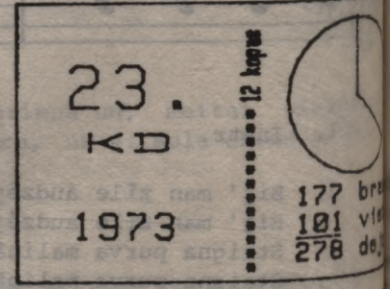
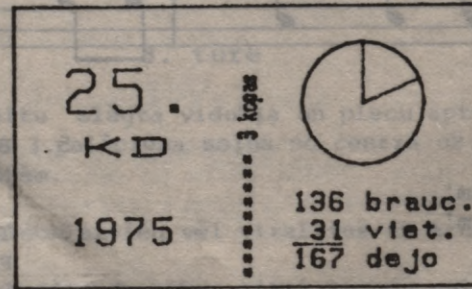
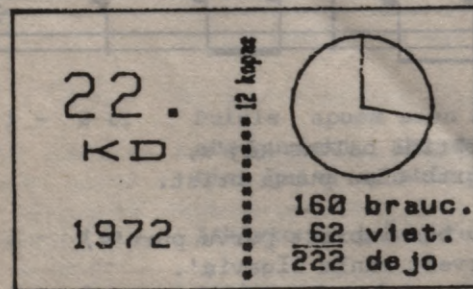
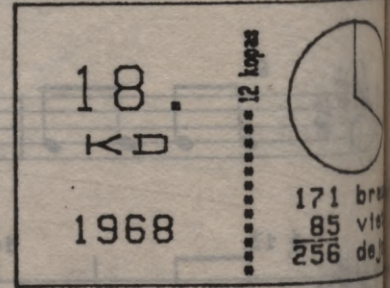
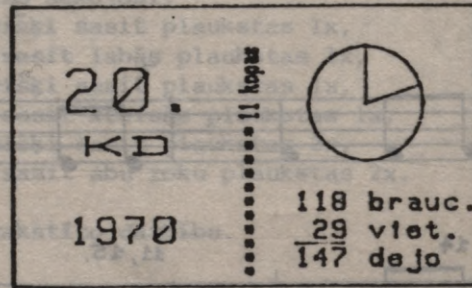
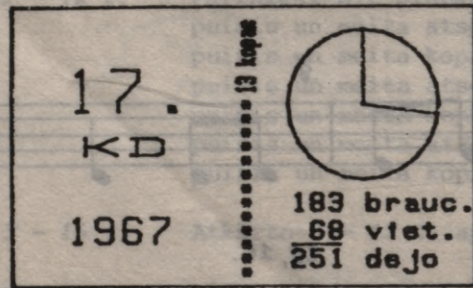
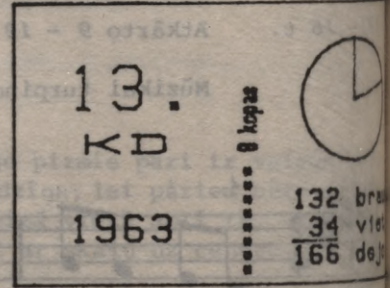
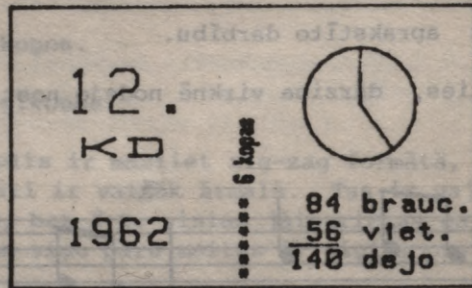
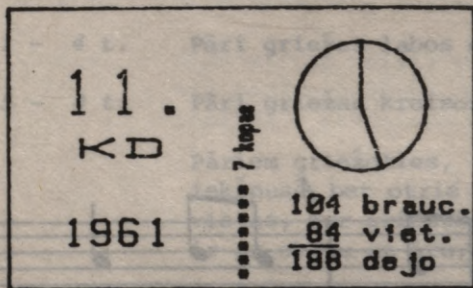
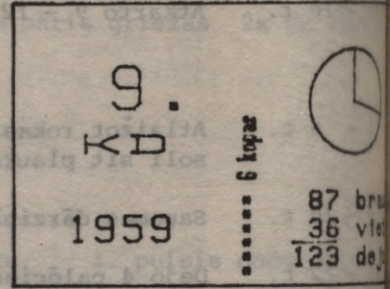
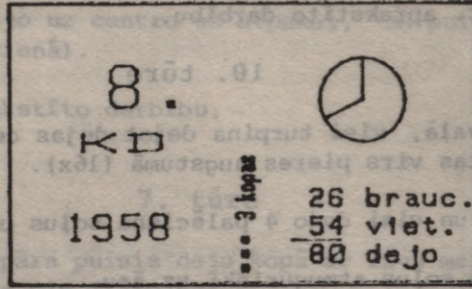
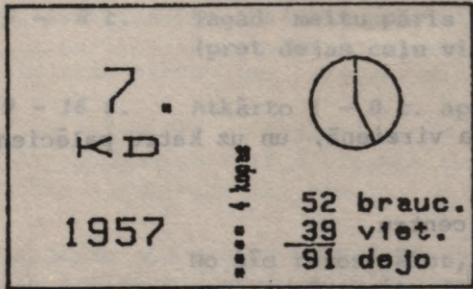
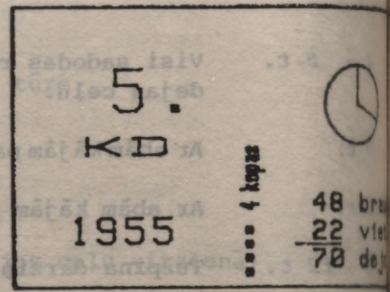
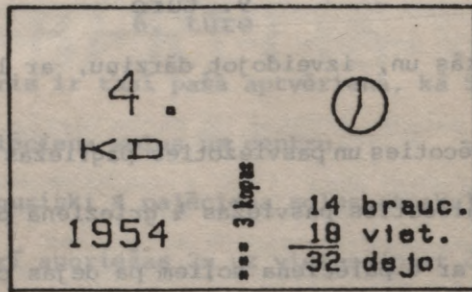
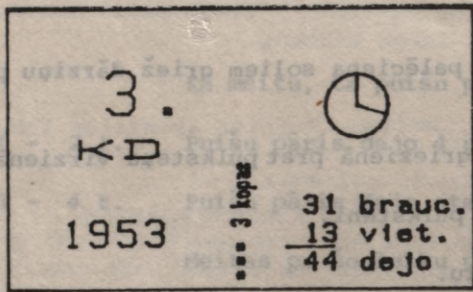
9. tūre

- 1 - 8 t. Visi sadodas rokās un, izveidojot dārziņu, ar 16 palēcienu soļiem griež dārziņu pa dejas ceļu.
- 9 t. Ar abām kājām palēcoties un pasviežoties pagriežas $\frac{1}{4}$ griezienā pret pulksteņa virzienā.
- 10 t. Ar abām kājām palēcoties pasviežas $\frac{1}{4}$ griezienā pa pulksteni.
- 11 - 12 t. Turpina dārziņu ar 4 palēcienu soļiem pa dejas ceļu.
- 13 - 16 t. Atkārti 9 - 12 t. aprakstīto darbību.

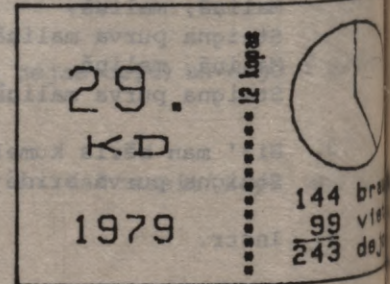
10. tūre

- 1 - 8 t. Atlaižot rokas vaļā, visi turpina dejojot dejas ceļa virzienā, un uz katru palēcienu soli sit plauksts virs pieres augstumā (16x).
- 9 - 10 t. Sapemas dārziņā un visi dejo 4 palēcienu soļus uz centru.
- 11 - 12 t. Dejo 4 palēcienu soļus atmuguriski uz āru.
- 13 - 16 t. Atkārti 9 - 12 t. aprakstīto darbību.
- Mūzikai turpinoties, dārziņa virknē nodejo nost.

1. Instr.	5. Bērītimi baltas kāj's,
Negrib dūņu purvā brist.
2. Bij' man zīle audzējam',
Bij' man zīle audzējam',
Staigna purva maliņā,
Staigna purva maliņā.
Maliņā, maliņā,
Staigna purva maliņā.
Maliņā, maliņā,
Staigna purva maliņā.	6. Tev būs izbrist purvu purv's,
Pārvest manīm līgaviņ'.
3. Bij' man bēris kumeliņš,
Staigna purva bridējiņš.	7. Instr.
4. Instr.	8. Līgo mana līgaviņ',
Šorudeni kājiņām.
	9. Tad uz citu rudentiņ'
Tevi stalti vizināš'.
	10. Bij' man bēris kumeliņš,
Staigna purva bridējiņš.

BRISBANĒ

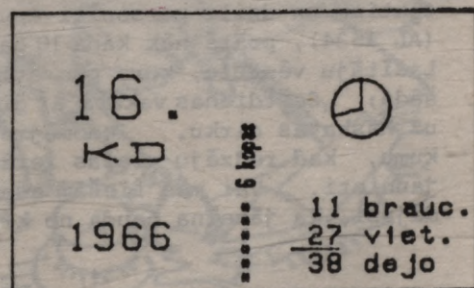
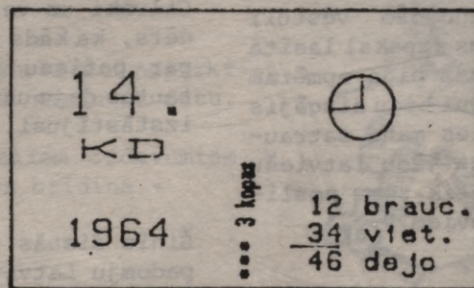
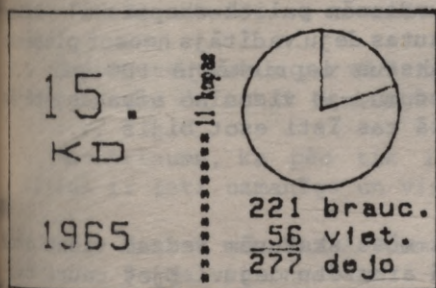
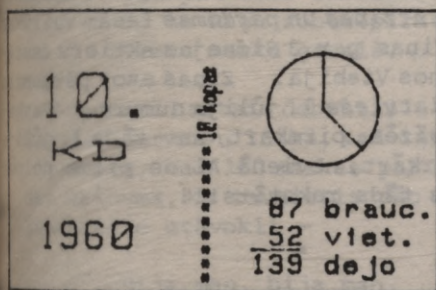
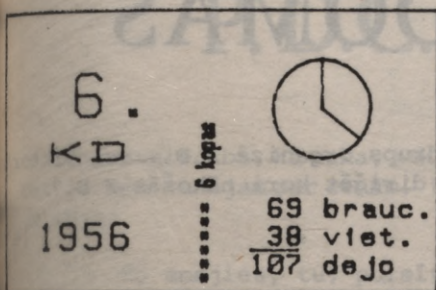
ADELAIDĒ

SIDNEJĀ

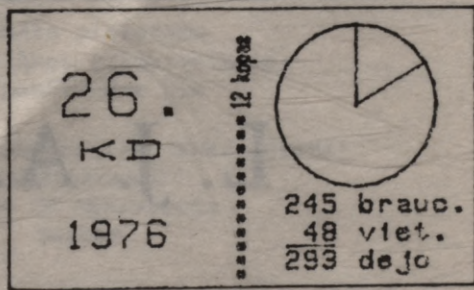
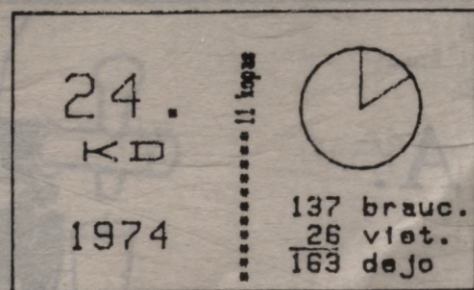
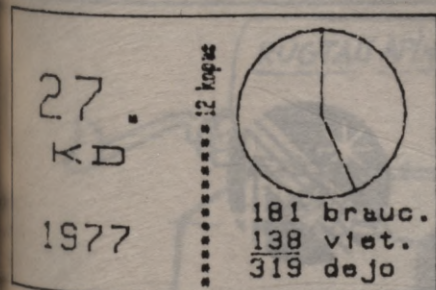
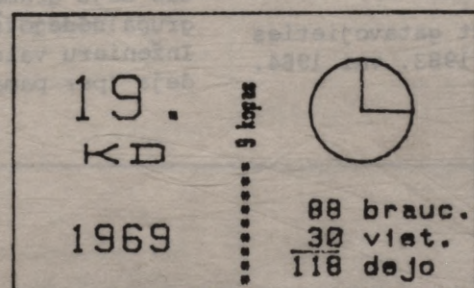
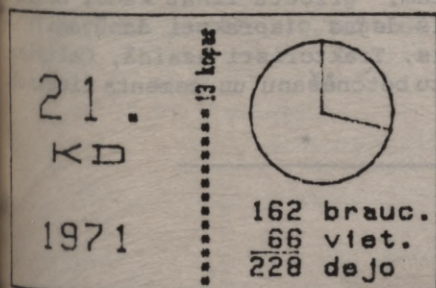
KD tautas deju uzvedumu

dalībnieku skaitli

1953 - 1979

KRAISTČERČĀ

MELBURNĀ

PERTĀ

KANBERĀ

Apļa lielums
proporcionāls

dejojāju skaitam.

vietāju daļa

iebraucēju daļa

LIENĪTES PĀRDOMAS

Dažs velti tukšus salmus kuļ
Pa neauglīgo āri,
Bet darbam, kas uz sliekšņa guļ
Viņš pārkāpj šķērsam pāri.

Viņš vienmēr apņemas un solas,
Un visu izpildīt cerē.
Viņš tup uz siltas olas
Un neko neizperē.

Aspāzija

*

Lasītāju vēstules *Austrālijas latvieti* par J.D. filmu izrādi ir izsaukušas raibas pārrunas. Lasot A.P. un S.E. (AL 1531), kuri bija bijuši brīvizrādē un kuriem nebija drosmes parakstīt pilnu vārdu un A. Miķelsona bez pārbaudītiem faktiem un dziļi personīgi apvainojošo vēstuli (AL 1534), prātā nāk kāda 10 gadus atpakaļ lasīta Lasītāju vēstule, kura pēc atmiņas bija apmēram šāda: „Sestdienas vakarā ar ģimeni biju aizgājis uz Maskavas cirku. Iedomājieties manu satraukumu, kad redzēju vietas ierādot kādu latviešu jaunieci. Vai mēs tiešām esam tik zemu noslīdējuši, ka jāpelna nauda no krieviem?”

*

K.D. 1982. gadā notiks Kanberā, bet gatavojieties uz Lonsestonas - Tasmānijas K.D. 1983. vai 1984. gadā.

*

Ja Viktors Bendrups organizē J.D., vai Viktors Brenneram ļaus diriģēt kori nākošās K.D.?

*

Ne vienmēr rakstītam vārdam var ticēt. *Dzimtenes balss* pielikumā *Atziņas un pārdomas* lasām vairākus noliekušas rindīņas par 3 Sidnejas aktieru uzstāšanos un uzvešanos Visbijā. Ziņas esot pārņemtas no *Austrālijas latvieša* 1. jūlija numura. Pasākums toties vecās avīzēs, pirmkārt, nav tāda 1. jūlija izdevuma, un otrkārt, nevienā AL ne pirms ne pēc tam nav kautkas tāds rakstīts!!!

*

Cilvēki uz vecumdienām paliek skeptiski! Daudz dēts, ka kāds tautas deju vadītājs neesot pieņēmis par patiesu rakstus iepriekšējā PDC par J.D. tautas deju uzvedumu, jo viena no viņa dejojātājām izstāstījusi, kā tas īsti esot bijis ...

*

Šinīs dienās uz mūsu skatuvēm redzam vienu otru padomju Latvijā aranžētu deju. Ejot cauri tautas deju grāmatām, gribētu zināt kādēļ neviena grupa nedejo šīs dejas (apraksti dabūjami!). Inženieru valsis, Traktoristi azaidā, Caltņieku deja (par pamatubetonēšanu un cementa liešanu)

*

L. J. A. A.

(Labojumi PDC 52)

CENTRĀLĀ VALDE

Priekšsēdis - Gatis Puide
Vicepriekšsēdis - Aldis Putniņš
Sekretāres - Ilze Radziņa
Irēne Krūmiņa
Kasieris - Mikus Silķēns
Biedrzinis - Valdis Jaudzems

Adrese - C/O 4 Clark St, WAYVILLE, S.A. 5034.

ADELAIDES NODAĻAS VALDE

Priekšsēdis - Pēteris Dārziņš
Vicepriekšsēde - Ilona Treija
Sekretāres - Debra Kapele
Karina Ozoliņa-Ozola
Kasiere - Ingrīda Lūse
Biedrzinis - Juris Janmeijs
Valdes Locekle - Amanda Treija

Adrese - 27 Aroha Tce, BLACK FOREST, S.A. 5008

P.D.C. AR ULDI SILIŅU

Zobārstniecība, kā saka, nekad nav badu mirusi,
bet ja mēs runājam par cenām, tad tās ir gājušas
uz leju.

Ko smeji, tu, puisīti,
Tev jau zobi izbiruši.
Ej uz Rīgu zobus pirkt
Piecu marku gabalā.

Augstais baltais debestis! Padomajiet tikai -
5 markas par zobu laikā, kad inflācija vēl nebija
izgudrota, vai 160 markas par 2 mākslīgām platēm.
Nav brīnums, ka tautietis pēc tam dzied par savu
financiālo stāvokli -

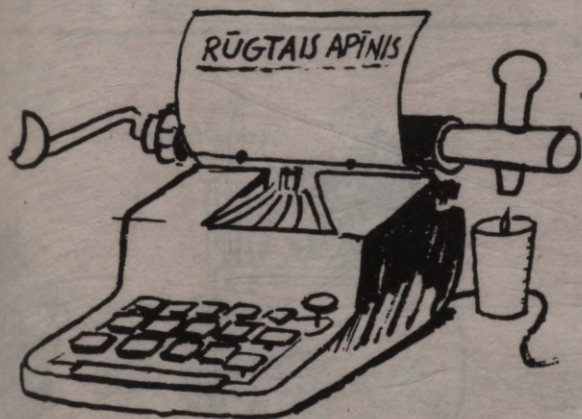
Bija man, bija man,
Nu nevaids, nu nevaids.

Šodien tautietis par tādu naudu varētu nopirkt
sešu istabu dzīvokli Hamburgā ar skatu uz ostu.

Nav brīnums, ka pēc tik lieliem izdevumiem
bāliņš ir ļoti uzmanīgs un visus brīdina -

Sitiet man kur sisdami,
Pa galviņu nesitat!

Neviens jau negrib zobu dēļ izputēt!

Pērciet RŪGTO APĪNI, vienīgo humoristiski-
satirisko izdevumu trimdā.

Atbildīgie redaktori:

V. Zaļkalns (Zviedrijā) un U. Siliņš (Austrālijā)

Žurnāls pieietams
visos lielākos grāmatveikalos
un pasūtīnāms pie

V. Zaļkalna (ievērojiet jauno adresi)
Skanstvagen 22
S 184 00 Akersberga
Sweden

un

U. Siliņa
5 Belford Place
GREENACRE, NSW 2190
Australia.

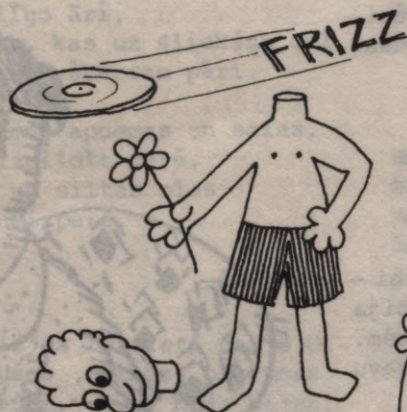
Cena SKr 12.00 vai \$2.50 par eksemplāru,
neieskaitot pastu.

Sagatavošanā RA 54.

šis tas itnekas.....

Neesi slims,
lasi RA!

NOTIEK ARĪ TĀ

Pārņemts no LAIKA 1980. g. 14. maija nra

Laikos, kad visi sūdzamies par pastu, tas tomēr dažā vietā arī uzrāda pūles un pašreizliedzību, ko var tikai apbrīnot. Tā Merstas pilsētīnā (pie Stokholmas, Zviedrijā) nupat saņemta vēstule, kas no Turcijas bijusi ceļā dažu labu gadu - precīzāk 269 gadskārtas! Adresāts jau 250 gadus kā miris, taču vēstule pienākusi.

Rakstījis to kāds Kārļa XII kareivis 1711. gada 1. novembrī, kurš gribējis savai mātai pastāstīt, kā viņam klājas slavenā Zviedrijas karaļa sirojumos pa Turciju. Bet tajā laikā Eiropā plosījušies dažādi kari, un Zviedrija pati karojusi ar Dāniju. Tā vēstule arī nonākusi tikai līdz Kopenhagenai, kur to tikai tagad atradis kāds archīvērs. Tā nu beidzot pasts varējis savu pienākumu izpildīt. Vēstule pienākusi Merstā.

ALTDK vadītāji

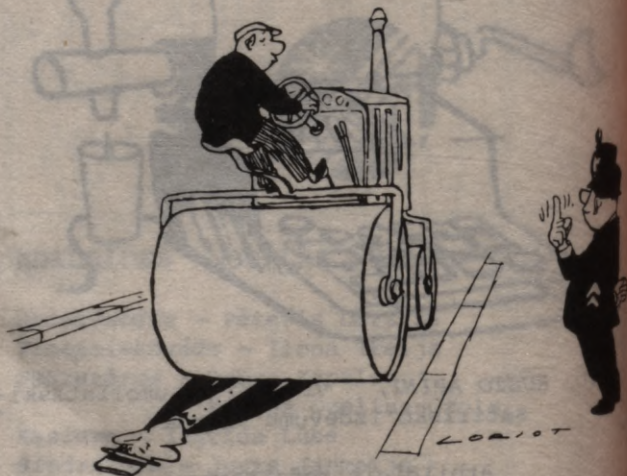
ALTDK VADĪTĀJI

(Papildinājumi PDC 52)

Auseklītis un Mazais Auseklītis apvienojusies vadītāja Maruta Šmita. (Auseklītis tagad lielākā deju kopa Austrālijā.)

Sprīdītis - vadītāja Rasma Celma
15 Damala St
EAST DONCASTER, Vic 3109.

Par Dienvidniekiem un Jandaliņu 1980. g. nekādu ziņu.

KALENDĀRS

1980. gadā

2. augustā
no 10. - 17. augustam
no 10. - 17. augustam
no 22. - 31. augustam
no 26. - 30. augustam
no 19. - 21. septembrim
25. oktobrī
7. novembrī
no 26. - 31. decembrim

Sprigulīša sarīkojums un balle, Kanberā.
2. tautas deju dienas un tautas deju seminārs, Garezerā, ASV.
Latviskās kultūras nedēļa, Grandrapidos, ASV.
Divreizdivi nometne, Mičigenā.
Eiropas latviešu 6. kultūras darbinieku kongress, Kastapolā, Šveicē.
Austrālijas latviešu 20. rakstnieku dienas, Sidnejā.
Jautrā pāra 30 gadu jubilejas sarīkojums, Sidnejā.
sākas Eiropas drošības konference, Madridē.
Austrālijas latviešu 30. kultūras dienas, Pertā.

1981. gadā

janvārī
no 5. - 26. janvārim
no 19. - 26. aprīlim
maijā
no 13. - 15. jūnijam
jūlijā
no 1. - 5. jūlijam
no 23. - 26. jūlijam
no 26. - 31. decembrim

Austrālijas latviešu 13. jaunatnes kursi, Pertā.
Vasaras vidusskola, Adelaidē.
4. globālās Daugavas Vanagu dienas, Melburnā.
Latviešu jaunatnes apvienības Austrālija kongress.
Austrālijas latviešu 21. teātru festivāls, Adelaidē.
5. vispasaules latviešu jaunatnes kongress, Eiropā.
Kanadas latviešu 7. dziesmu svētki, Toronto.
Anglijas latviešu 10. dziesmu svētki, Lesterā.
Austrālijas latviešu 31. kultūras dienas, Brisbanē.

1982. gadā

janvārī
janvārī
janvārī
maijā
jūnijā
no 1. - 5. jūlijam
no 25. - 31. jūlijam
no 21. - 29. augustam
ziemeļu rudenī
no 26. - 31. decembrim

Austrālijas latviešu 14. jaunatnes kursi, Brisbanē.
Vasaras vidusskola, Adelaidē.
Austrālijas latviešu gaidu un skautu jendū 15. lielā nometne.
Austrālijas latviešu 20. jaunatnes dienas, Sidnejā.
Austrālijas latviešu 22. teātru festivāls, Melburnā.
ASV rietumkrasta 9. dziesmu svētki, Portlandē.
Eiropas latviešu 5. dziesmu svētki, Lidsā, Anglijā.
Latviešu gaidu un skautu 4. lielā nometne *Kāvu gaismā*, Mičigenā, ASV.
4. jaunatnes dziesmu svētki, Klivlandē, ASV.
Austrālijas latviešu 32. kultūras dienas, Kanberā.

1983. gadā

janvārī
janvārī
jūnijā
no 2. - 4. jūlijam
no 26. - 31. decembrim

Austrālijas latviešu 15. jaunatnes kursi, Kanberā.
Vasaras vidusskola, Adelaidē.
Austrālijas latviešu 23. teātru festivāls, Pertā.
ASV 7. vispārējie dziesmu svētki, Milvokos.
Austrālijas latviešu 33. kultūras dienas, Melburnā.

1984. gadā

janvārī
janvārī
no 26. - 31. decembrim

Austrālijas latviešu 16. jaunatnes kursi, Melburnā.
Vasaras vidusskola, Adelaidē.
Austrālijas latviešu 34. kultūras dienas, Lonsestonā.

